

A E C

PISMO CODZIENNE

INFORMUJE WSZYSTKICH O WSZYSTKIEM

NASZE ABC Na drodze ku wielkiej przygodzie III. Religia pracy

Berlin, w maju.

Ruch narodowo-socjalistyczny zdołał zaktywizować masy w stopniu znacznie większym, aniżeli faszyzm. Dziś Niemcy kipią żywotnością milionów, czujących się pełnowartościowymi obywatelami i żołnierzami Trzeciej Rzeszy.

Zagadka wyzwolenia tych nowych potężnych sił tkwi przede wszystkim w programie „wielkiej odmiany” społecznej. Człowiek, podróżujący po Niemczech odnosi wrażenie, że znalazł się w jakimś gigantycznym zakładzie hodowlanym, w którym konsekwentna wola kierownika kształtuje nowe formy i nowy styl życia milionów. Proces ten manifestuje się nawet w drobnych szczegółach życia towarzyskiego.

W czasie 10-dniowej podróży po Niemczech widziałem:

Wysokiego dygnitarza w stopniu generałmajora, przyjmującego u siebie w domu własnego szefa, starego towarzysza partyjnego i pozostającego z nim „poza służbą” w przyjacielskich stosunkach „na ty”;

dyrektora jednego z kolosów przemysłowych stojącego w szeregu AS na baczność przed służącym z własnej fabryki;

akcjonariuszy wielkiego przedsiębiorstwa, zaplajających na wieczorku „Arbeitsfrontu” piwo z robotnikami i tańczących z robotnicami

montera fabrycznego, byłego komunistę, który z zapalem dowdził mi, że za 5 lat nie będzie w Niemczech ani jednego „proletariusza”.

Istnieje w języku niemieckim bardzo trudne słowo, które w polskim można oddać niemiernie trudnym: odproletaryzowanie. W słowie tem zamyka się istotny sens polityki społecznej narodowego socjalizmu. Według Hitlera narodowy socjalizm osiągnie wtedy swój cel, gdy z powierzchni znikną na zawsze pojęcia „mieszczanina” i „proletariusza”, a pozostanie tylko jedno: robotnika.

Religia i wiedza wtajemniczonych szczerzej rządzącej elity ma być władzą heroizmu, religią 63 milionowej masy narodu—religią pracy. Są to jakgdyby dwa prądy, jeden wąski i głęboki, drugi szeroki i na powierzchni, ale oba jednakowo silne i wartkie, oba w jednym płynące kierunku.

Hitlerowska religia pracy posiada swoje dogmaty, swoją organizację i swój kult.

Dogmatem jest przede wszystkim zasada równowartości pracy fizycznej i umysłowej. Od roku trwa w Niemczech huraganowy ogień prasy i literatury przeciw „wstrętnemu przesądowi”, jakoby praca fizyczna była mniej warta od umysłowej. Rodzaj pracy jest rzeczą obojętną. Wartościowanie zależy od jakości wykonanej pracy, przyczem nazwa pracy należy się tylko tym czynnościom, które służą nie tylko jednostce, ale równocześnie są w interesie narodu. „Robotnikiem” będzie w Niemczech każdy produktywnie pracujący obywatel. Uczeń, artysta, czy inżynier tak samo jak kowal, szofer czy kamieniarz. Poza robotnikami będą istnieć tylko „trutnie” (Drohnen).

W tem miejscu dochodzimy do

Czy radykalizacja programu rządowego? Trudności z obsadzeniem teki rolnictwa

Dymisja

Wczoraj, w niedzielę na godz. 10 rano zwołane zostało posiedzenie Rady Ministrów. Po 20-minutowej dyskusji Rada Ministrów postanowiła podać się do dymisji i p. premier Jędrzejewicz udał się na Zamek, by złożyć P. Prezydentowi w imieniu rządu prośbę o dymisję. P. Prezydent do próby tej się przychylił, poczem po krótkiej rozmowie z p. premierem Jędrzejewiczem udał się w jego towarzystwie nad Wisłę na uroczystości otwarcia sezonu w oficerskim Yacht-Klubie.

Po powrocie P. Prezydent wezwał do siebie dotychczasowego wiceministra skarbu, prof. dra Leona Kozłowskiego i powierzył mu misję utworzenia nowego gabinetu. Prof. Kozłowski misję tę przyjął i o godz. 2-ej przybył do prezydium Rady Ministrów, rozpoczynając konferencję z kandydatami na ministrów.

Przyczyny

Według komentarzy, pochodzących z kół stojących blisko sanacji, dymisja była postanowiona

już przed miesiącem. Rząd p. Jędrzejewicza został powołany dla zrealizowania konkretnych zadań przedewszystkiem w zakresie polityki „kulturalnej” (ustawy szkolne i uniwersyteckie) i administracyjnej. Zadania te są jakoby ukończone, a na porządku dziennym stała sprawa wyrażniejszego skryształizowania polityki gospodarczej rządu. Pod tym kątem widzenia ma się odbywać tworzenie nowego rządu.

Opóźnienie zmiany rządu spowodowane zostało wizytami min. Becka w Bukareszcie i Titulescu w Warszawie.

Zwłoka

Po ogłoszeniu wczoraj dymisji i nominowaniu nowego premiera w osobie prof. Kozłowskiego, uchodziło za rzecz pewną, że nowy rząd ukonstytuuje się w przeciągu kilku godzin. W trakcie rozmów desygnowanego premiera wyłoniły się jednak trudności, które trwają w dalszym ciągu.

W tej chwili (godz. 3.30 popołudniu) przedłożenie p. Prezydentowi do podpisu listy nowego rządu należy się spodziewać w godzinach wieczornych, a może nawet dopiero jutro rano.

Konferencje nowego premiera

Prof. Kozłowski odbył dziś przed południem konferencję z mjr. Reichmanem i wojew. Paciorekowskim. W toku tych rozmów ustalono, że mjr. Reichman obejmie tekę ministra Przemysłu i Handlu, a p. Paciorekowski zostanie ministrem Opieki Społecznej. Wyłoniły się trudności co do Ministerstwa Rolnictwa. Podobno p. Poniatowski ma jakieś wątpliwości, wobec czego nie jest wykluczone pozostanie p. Nakoniecznikoffa na dotychczasowym stanowisku. Istnieje też możliwość poszukiwania innego kandydata, w tym wypadku przesilenie mogłoby się jeszcze przeciągnąć.

Zwycięstwo grupy pułkownikowskiej

Wejście do rządu pp. Kozłowskiego, Reichmana i Paciorekowskiego oraz ewentualnie Poniatowskiego, charakteryzują w kołach sanacyjnych jako zwycięstwo grupy płk. Becka oraz pp. Matuszewskiego i Miedzińskiego. To, że wbrew przewidywaniom nawet dobrze poinformowanych sanatorów kierownictwa rządu nie powierzono komuś z wybitnych osobistości w elicie, jak płk. Prystorowi, czy płk. Sławkowi, świadczy, że w sanacji istnieją rozbieżności, których nie można było wyrównać. Dobór nowych ludzi w rządzie oceniają jako wzmożenie prądów radykalnych w dziedzinie gospodarczej. Mjr. Reichman jest bowiem zdecydowanym etatystą, a p. Poniatowski wywodzi się z Wyzwolenia, z którym dotąd utrzymuje stosunki.

Utrzymują też niektórzy, że no-

Olbrzymie nadużycia w U.P.P. przed sądem

Kierownik biura przerachowań w Urzędzie Pożyczek Państwowych, Jan Janowski, stanął dzisiaj przed sądem oskarżony o nadużycie swego stanowiska dla korzyści majątkowych. Razem z Janowskim zasiadła na ławie oskarżonych 27-letnia Milica Graeve, pod zarzutem udzielenia pomocy i przywłaszczenia przeszło 1000 zł. Janowski był już raz oskarżony o pobieranie łapówek, za przyśpieszanie rozmaitych spraw

klientów w Urzędzie Długów Państwa. Został jednak z braku dowodów uniewinniony. Nowa afera, w którą zamieszany jest Janowski, ma to następujące:

W r. 1933 do Urzędu Długów Państwa zgłosił się niejaki Julian Łęcki z interwencją. Łęcki w swoim czasie złożył papiery wartościowe z prośbą o konwersję, jednakże sprawa ta gdzieś utknęła i Łęcki nie mógł uzyskać nowych obligacji. Na-

częło się badanie i wówczas okazało się, że w aktach Łęckiego wydarto szereg kart, uniemożliwiających stwierdzenie jego starań. Przy tej okazji wyszło najaw, iż w podobny sposób poszkodowani zostali Roman Buszkiewicz oraz Bank Ludowy w Gdańsku. Ogólna suma nadużyć sięgała 240.000 zł. w obligacjach oraz 60.000 zł. w gotówce. W toku dalszego śledztwa wyszło najaw, że pieniądze te i obligacje wypłacone zostały niejakiemu Grzegorzowi Bogdanowowi, który w r. 1930 popełnił samobójstwo.

NIEBIESKI PTAK

Władze śledcze zainteresowały się osobą Bogdanowa i wówczas okazało się, iż przybył on do Polski w pierwszym okresie formowania się naszego państwa. Dzięki poparciu wpływowych osób w r. 1923 uzyskał obywatelstwo polskie. Bogdanow, podając się za inżyniera i przemysłowca ze słynnej rodziny fabrykantów tytoniowych z czasów przedwojennych zmienia często swe miejsce zamieszkania, przebywając w Tarnopolu, we Lwowie i w Poznaniu. Przy bliższym poznaniu przeszłości Bogdanowa znaleźli się ludzie, którzy utrzymywali, że był on komisarzem sowieckiej Czeki. Bogdanow przedstawiał, typ człowieka o ujmującym obciążeniu i dużej ogładzie towarzyskiej. Potrafił się wśliznąć w najlepsze sfery, budząc wszędzie zaufanie do swojej osoby. Charakterystycznym przykładem, jak umiał Bogdanow weciągnąć ludzi w orbitę swoich spraw, jest wypadek z gen. Leonardem Skierskim. Dzięki swojemu dużym stosunkom Bogdanow cieszył się dobrą opinią u ludzi na wysokich stanowiskach państwowych i w społeczeństwie, a nawet wśród ludzi nauki.

Bogdanow żył na szeroka stopę, prowadząc niesłychanie wystawny tryb życia. To niecierpienie się z pieniędźmi zwróciło w r. 1930 uwagę drugiego oddziału Sztabu Głównego, który zaczął podejrzewać Bogdanowa o udział w akcji szpiegowskiej. Pełne wywiady donosiły, że jeszcze w czasie wojny Bogdanow dopuszczał się wielkich nadużyć przy dostawach wojskowych, następnie zaś przebywał w więzieniu we Lwowie za oszustwa oraz fałszerstwa dokumentów na szkodę PKO. Bogdanow posługiwał się do załatwiania spraw Milicją Graeve z domu Gorzkiewiczówną, która była jego pasierbicą. Bogdanow bardzo często pasierbicę przedstawiał za rodzonną córkę i chociaż była ona w bliskim z nim pokrewieństwie, utrzymywał z nią stosunki miłosne.

W r. 1930 Bogdanowowi powinęła się noga. Podrobiwszy pełnomocnictwo notarialne, podniósł z depozytu sądów w Poznaniu 150.000 zł. w papierach wartościowych, narażając na szkodę arektyński browar w Żywiecu. Fałszerstwo zostało wykryte i wtedy Bogdanow w obawie przed odpowiedzialnością popełnił samobójstwo na ementarzu wojskowym w Poznaniu, strzelając sobie w reвольwer w usta.

POTAJEMNE STOSUNKI

Jak następnie ustalono, Bogdanow utrzymywał stosunki z Janowskim. Tak przynajmniej twierdzi świadek Korniejewski, urzędnik Magistratu, który w r. 1933 poznał Bogdanowa. Wkrótce Korniejewski utracił „posadę”, a wtedy Bogdanow zainteresował się jego losem, obiecując przy pomocy swoich stosunków i wpływów wyszukanie odpowiedniej pracy. Pewnego dnia Bogdanow wezwał go do hotelu Europejskiego, gdzie zamieszkiwał ze swą pasierbicą, i zaproponował podjęcie w Urzędzie Długów Państwa kilkudziesięciu tysięcy złotych dla pewnej osoby. Korniejewski zgodził się na to i otrzymał od Bogdanowa pełnomocnictwo notarialne. Na zapytanie Korniejewskiego, dlaczego Bogdanow o sobiście nie podejmuje pieniędzy, odpowiedział, że będą plotki. Korniejewski zwrócił się do Urzędu, gdzie zapoznał się z Janowskim. Janowski, jakgdyby będąc już uprzedzonym o całej sprawie, z wielką uprzejmością załatwił go, polecając wypłatę pieniędzy. (Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Głośna afera Sala w Sądzie Apelacyjnym

Dzisiaj w Sądzie Apelacyjnym znalazła się głośna sprawa o przemyt jedwabów i kosztowności z Niemiec. Do afery tej zamieszany był b. aspirant urzędu śledczego Daniel Bachrach, który oskarżony został fałszywie przez znanego prowokatora Alfonsa Kohna.

Banda pod przewodnictwem Józefa Sala i żony jego Rozalji sprofanowała olbrzymie partie jedwa-

biów z Niemiec do Polski, wskutek czego skarbu państwa poniósł wielokrotne straty. Sal skazany był w pierwszej instancji na 3 lata więzienia i grzywnę 71.000 zł., żona zaś jego na 6 miesięcy aresztu i grzywnę. Pozostali oskarżeni pomocnicy Salów, Nuta Pomerancblum skazany był na 2 lata, Marta Wajdowa i Adolf Saper na grzywny pieniężne. Hersz Szajnberg został uniewinniony, prokurator jednak zaapelował.

Waż spożywają wytworzone dobra i pracobiorcami, ponieważ tworzą dobra. Stąd wynikają zasady „nierozdzielnej wspólnoty” interesów produkcji i przedsiębiorcy z interesami robotnika, i odpowiedzialności przedsiębiorcy wobec narodu. Przedsiębiorca jest „urodzonym przywódcą” (Führer) przedsiębiorstwa, odpowiedzialnym za dobro swej drużyny robotniczej (Gefolgschaft), która mu jest winna bezwzględna wierność i posłuszeństwo. Obrona interesów pracowniczych w przedsiębiorstwie spoczywa na barkach „mężów rad i zaufania”, oraz specjalnych „sądów honorowych”.

W praktyce sprawa wygląda tak, że decydujący wpływ spoczywa w rękach państwa. W rzeczywistości państwo licząc się „z realnymi możliwościami” ustala płace i warunki pracy. Państwo może zmienić w przedsiębiorstwie kierownika, choćby nim był właściciel i zastąpić go inną osobą.

Wszystko zależy od wyników pracy i ich zgodności z interesami narodu. One są najwyższym problemem polityki społecznej państwa. Każdy człowiek ma prawo do pracy i tylko produktywnie pracujący w ramach określonych przez państwo jest pełnoprawnym obywatelem. Reszta to „trutnie” i „pasorzyty”.

S. S.

THIEME GREÜLICH i ŚCIGALSKI
Kantor Wymiany i Kolektura Loterii
Państwowej, Warszawa, Krakowskie
Przedmieście 9, telefon 295-18.

Węgierska nota była dziś Przedmiotem obrad w Genewie

GENEWA, 14.5. (PAT). 79-ta sesja rady Ligi Narodów rozpoczęła się dziś przed południem pod przewodnictwem de Vasconcellosa, b. premiera Portugalii, i przy udziale ministra Barthou

(Francja), lorda tajnej pieczęci, Edena, (Wielka Brytania), ministra Raczynskiego, bar. Aloisiego (Włochy), min. Osusky'ego (Czechosłowacja) i innych. Rada odbyła przed południem

posiedzenie poufne, na którym zajęła się ustaleniem porządku dziennego bieżącej sesji. Przy tej okazji wywiązała się dyskusja nad wpisaniem na porządek dzienny noty węgierskiej, dotyczącej incydentów granicznych jugosłowiańsko - węgierskich.

Delegat jugosłowiański, Foticz, oświadczył że jego rząd nie może zgodzić się na natychmiastową dyskusję nad notą węgierską, która została złożona dopiero w sobotę i której różne punkty wymagają sprawdzenia. Rząd jugosłowiański jest zresztą rad, że dana mu będzie okazja przedstawienia istotnej odpowiedzialności za obecną sytuację.

Delegat węgierski, Tahy, przyznał, że rada nie może natychmiast rozpatrzyć sprawy i wyraził zgodę na jej wpisanie na porządek dzienny sesji rady, która ewentualnie będzie zwołana w niedalekiej przyszłości dla innych spraw.

W dyskusji zabrał głos min. Barthou, który zwrócił się do delegata węgierskiego z dwoma krótkimi zapytaniami: 1) Kiedy miał miejsce pierwszy, a kiedy ostatni incydent graniczny, o których mówi nota. 2) Kiedy miały miejsce interwencje dyplomatyczne u rządu jugosłowiańskiego.

Na pytania te delegat węgierski odpowiedział wymijająco, zaznaczając, że sprawa nie jest obecnie dyskutowana pod względem merytorycznym, a jedynie pod kątem widzenia procedury. W rezultacie dyskusji rada postanowiła wpisać sprawę na porządek dzienny swej następnej sesji.

Rada następnie zajęła się różnymi sprawami budżetowymi i administracyjnymi.

Na publicznym bardzo krótkim posiedzeniu rada przyjęła bez dyskusji raporty, dotyczące działalności doradczą komisji międzynarodowej dla spraw uchodźców, Komisji ochrony młodzieży i dzieci oraz komitetu ekspertów statystycznych, jak również ekspertów w sprawie granic pomiędzy terytoriami mandatowymi w Syrii i Palestynie. Następne posiedzenie rady odbędzie się we wtorek.

Węgierskie próby rewizjonizmu? Rzekome zatargi graniczne z Jugosławia

GENEWA, 14.5 (PAT). Nota węgierska, domagająca się interwencji Rady Ligi w sprawie incydentów granicznych jugosłowiańsko-węgierskich, nie została jeszcze ogłoszona. Niemniej znane są dalsze jej szczegóły. Nota, podpisana przez węgierskiego Ministra Spraw Zagranicznych, Kanya, powołuje się na art. 11 par. 2 paktu Ligi, według którego „Każdy członek Ligi ma prawo zwrócić uwagę Zgromadzenia lub Rady na wszelką okoliczność, mogącą wpłynąć na stosunki międzynarodowe, które w następstwach grożą zagrożeniem pokoju lub dobrego porozumienia między narodami”.

Rząd węgierski oświadcza, że odczuwa poważne zaniepokojenie spowodowane wydarzeniami, które powtarzają się od kilku lat na granicy jugosłowiańsko-węgierskiej i które wytworzyły sytuację, nie mającą analogii w Europie. Skarży się on, że interwencje u rządu jugosłowiańskiego pozostały bez rezultatu, co czyni jego zdaniem — koniecznym odwołanie się do instytucji międzynarodowej.

Rząd węgierski przyznaje, że ten stan rzeczy nie grozi jeszcze zakłóceniem stosunków międzynarodowych. Nota wylizła różne konkretne wypadki incydentów granicznych i omawia trudności administracyjno-gospodarcze, na które natrafia ludność węgierska, zamieszkująca strefę graniczną.

Nota węgierska zaskoczyła tutaj, że koła polityczne, gdyż o incydentach na pograniczu jugosłowiańsko-węgierskim nie się dotąd nie słyszało. Także w kołach włoskich zapewniano, że Włochy nie były poinformowane o zamierzonym węgierskim odwołaniu się do Ligi Narodów.

Dziennik „Journal des Nations” komentując notę węgierską, wyraża przekonanie, że jest to próba sił rewizjonizmu, mająca przygotować atmosferę dla podniesienia sprawy rewizji na wrześniowym Zgromadzeniu Ligi Narodów.

PARYŻ, 14.5 (PAT). Prasa francuska ustosunkowuje się krytycznie wobec wystąpienia węgierskiego w Genewie w sprawie stosunków węgiersko-jugosłowiańskich. Dzienniki wyrażają ubolewanie, iż w chwili, gdy w Genewie rozpoczyna się posiedzenie, poświęcone zagłębieniu Saary, wystąpienie węgierskie wywołuje

polemiki rewizjonistyczne, niesprzyjające atmosferze pokoju. Dzienniki zapytują, czy Budapeszt działa na własną rękę, czy też z uprzednią aprobatą Rzymu.

„Petit Parisien” przypuszcza, iż

sprawa prawdopodobnie będzie odebrana do przyszłej sesji sierpniowej, by pozwolić rządowi jugosłowiańskiemu na zbadań i odparcie zarzutów, jakie przeciwko niemu sformułowano.

Strajk 2.000 robotników w cegielniach podwarszawskich

Strajk w przemyśle ceramicznym w powiecie warszawskim uległ dalszemu obostrzeniu. Obecnie nieczynne są już wszystkie bez wyjątku cegielnie podwarszawskie, tak, że strajkuje około 2.000 robotników.

Narazie niema widoków likwidacji zatargów, gdyż właściciele cegielni uznali żądanie robotników w sprawie podwyższenia płac o 20 proc. — za niemożliwe przy kalkulacji cen materiałów budowlanych.

Desperacki skok z IV-go piętra

Przy ul. Pokornej 6, nocy ub. o godz. 24-ej, z okna IV piętra klatki schodowej, wyskoczyła i upadła na bruk podwórza 31-letnia Helena Dyzenhausówna, pracownica igły, (Przejazd 11). Wskutek pęknięcia czaszki i ogólnego potłuczenia, D. poniosła śmierć na miejscu. D. pomimo, że miała rodziców, oraz trzech braci i cztery siostry, nie miała środków do życia. Od kilku tygodni była chora,

przeto nie mogła pracować. Rodzina nie chciała pomagać Dyzenhausównie, oświadczała, iż symuluje chorobę i jest warjatką. Zaznaczyć należy, iż cała rodzina D. swego czasu mieszkała przy ul. Pokornej 6, zajmując 5-pokojowy lokal. Dyzenhausówna urodziła się w tym domu i zmarła tragiczną śmiercią. Pogrzebem zajęło się tow. „Ostatnia Posługa”.

Smiertelne upadki z IV i II piętra

70-letni Antoni Banaszkiewicz (Nowolipki 56), liczny sprzedawca gazet na rogu ul. Nowolipki i Smoczej, od 2-eh lat jest chory na sklerozę. Chory pod opieką siostrzenicy, Heleny Rafalskiej, czuł się dobrze i nie zdradzał żadnych zamiarów samobójczych. Banaszkiewicz lubił wzorową czy stość, przeto b. często sprzątał jeszcze po zrobieniu porządków przez służącą. Wczesnym rankiem, gdy Rafalska poszła do koszyka z gazetami, służąca zaś była w ubikacji, Banaszkiewicz wziął słomiankę, ażeby wytrzeć ją przez otwarte okno 4-go piętra w kuchni.

chory starzec stracił równowagę i wraz ze słomianką runął z 4-go piętra na asfalt podwórza. Wskutek pęknięcia czaszki, Banaszkiewicz zmarł przed przybyciem lekarza Pogotowia.

Powracający nocy ub. o godz. 1 do domu przy ul. Brzeskiej 5, piekarz, 38-letni Teofil Niesiolowski będąc pijany, w ciemności wszedł na parapet otwartego okna na II piętrze i przypuszczając, że wchodzi do mieszkania, wypadł na bruk podwórza. Niesiolowskiego, ogólnie potłuczonego i nieprzytomnego opatrzyło Pogotowie i przewiozło do szpitala Przemienia Pańskiego.

Artykuł Mussoliniego ostrzega on, że przemówią armaty

BERLIN, 13.5. Jeden z dzienników ogłasza artykuł Mussoliniego, dotyczący narad rozbrojeniowych. Mussolini jest zdania, że dzisiaj o konferencji rozbrojeniowej niema już mowy, została ona bowiem de facto zamknięta, a teraz toczą się rozprawy jedynie nad dozbrojeniem.

W takich zaś warunkach jest jedno tylko wyjście, a mianowicie przyjęcie planu włoskiego lub też rozpoczęcie wysiłku zbrojeń. Gdyby Francja poszła za planem włoskim, miałaby możliwość utrzymania przewagi na wypadek wojny.

Jeśli konferencja rozbrojeniowa zostanie ostatecznie rozbita, zaczyna się zbroić nie tylko mocarstwa już uzbrojone, lecz również Niemcy, którym nikt nie będzie mógł w tym przeszkodzić. Nie dopuścić do zbrojeń niemieckich można byłoby tylko w drodze wojny prewencyjnej, ale w takim wypadku Francja nie mogłaby liczyć na solidaryzowanie się z nią innych państw. Taka wojna prewencyjna stałaby się wkrótce wojną długotrwałą, połączoną z olbrzymimi ofiarami.

Sądząc też, powiedział Mussolini, iż Niemcy hitlerowskie stawiliby wszelkim operacjom wojskowym francuskim gwałtowny opór. Wyścig zbrojeń doprowadziłby w końcu do rozbitcia się państw europejskich na dwa wrogie obozy. Jeśli konferencja rozbrojeniowa ostatecznie zawiedzie, będzie to końcem Ligi Narodów, na której miejsce nastąpi przedwojenna polityka sojuszków, a wreszcie przemówią armaty.

Sprostowanie

W związku z zamieszczonym w Nr. 120 czasopisma „ABC” z dnia 13.V. 1934 r. artykulem p. t. „Zajścia w Białymstoku — Usiłowanie podpalenia lokalu Stronnictwa Narodowego”, na zasadzie art. 21 Dekretu z dnia 7.II.1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych (Dz. Praw 1919 r. Nr. 14, poz. 186), proszę o zamieszczenie poniższego sprostowania:

Nieprawdą jest, że pomimo ostrych zarządzeń władz administracyjnych w dalszym ciągu trwa w Białymstoku ogólna poruszenie wśród żydów, natomiast prawdą jest, że społeczeństwo żydowskie mając zapewnione całkowite bezpieczeństwo osobiste, zachowuje zupełny spokój.

Nieprawdą jest, że w dniu 14 b. m. w godzinach wieczornych w Białymstoku grupa żydów zaatakowała niespodzianie lokal Okręgu Stron. Narodowego, mieszkający przy ul. Skorupskiej, że napastnicy oblieli domo naitą i chcieli go podpalić i że dopiero większa grupa przechodniów i zaalarmowani sąsiedzi z trudem zdolali odpędzić napastników, prawdą natomiast jest, że tego rodzaju wypadek nigdy w Białymstoku nie miał miejsca i sekretariat Okręgu Stronnictwa Narodowego nie o nim nie wie.

Nieprawdą jest, że niezadowoleni bojówkarze żydowscy do późnej nocy grozili się na ulicach, zaczepiając przechodniów i że policja rozpędzała żydów, zabierając im laski i noże, natomiast prawdą jest, że o takich gromadzeniach się policja patrolująca szczególnie miasto nie wie.

Urząd Wojewódzki nadmieniam, że stan zdrowia Kazimierza Brzozowskiego nie jest groźny i że zdrowiu jego niebezpieczeństwo nie zagraża.
Za Komisarza Rządu
M. Szyrzyłowicz
Rada

Zamach samobójczy dozorcy

48-letni Władysław Szerszeń, dozorca domu (Podwale 4), miał zatarg z lokatorem domu o niedość szybkie otwarcie bramy w nocy. Dozorca, któremu lokator zarzucił opieszałe pełnienie obowiązków, tak wziął to do serca, że opuścił dom i, kupiwszy po drodze lugu, udał się w stronę Rembertowa. Tam, na sosie Szerszeń targnął się na życie — wypijając trującą.

Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pomocy, przewiózł ofiarę obowiązkowo, w stanie ciężkim — do szpitala Przemienia Pańskiego.

Zastrzelił 2 osoby i ciężko poranił żonę

POZNĄ, 14.5. — Dzisiaj rozpoczęła się w Sądzie Owregowym rozprawa karna przeciwko 36-letniemu Stanisławowi Antoniewiczowi, oskarżonemu o zbrodnię morderstwa, popełnionego na osobach Jana Hoffmana i jego żony Marii i ciężkie poranienie własnej żony Marii. Zbrodnię tę popełnił Antoniewicz w lutym r.

b., wdarszy się do mieszkania Hoffmanów, u których przebywała jego żona, nieżyjąca z nim od 3 lat.

Antoniewicz kilku wystrzałami z rewolweru położył trupem na miejscu oboje Hoffmanów i ranil ciężko żonę. Rozprawa ze względu na okoliczności zbrodni wywołała duże zainteresowanie.

Zamknięcie kopalni „Helena” 300 rodzin bez pracy

KATOWICE, 14.5. — W czasie 16-dniowego strajku włoskiego na kopalni „Helena” w Nivce, przybył do Zagłębia delegat rządu, inż. Zagrodziński, oraz okr. inspektor pracy, Kowalin z Kielc, celem zlikwidowania zatargu. Obiecali oni robotnikom rozpatrzyć przychylnie ich żądania, na skutek czego robotnicy opuścili podziemia. I dotrzymano przyrzeczenia... kopalnia bowiem w ub. sobotę wieczorem została zamknięta, 300 rodzin pozbawiono pracy i środków do życia.

Niewiarogodnej pogłosce tej

nie daliśmy wiary i jeszcze w sobotę około godziny 17-ej przedstawił Kl. Zw. Górników, p. Kocur, kategorięcznie zaprzeczając pogłosce. Niestety, wiadomość ta, która, jak grom uderzyła w robotników, okazała się prawdziwą.

Zamknięcie warsztat pracy, który nie rentował się dlatego tylko, że 300 robotników - wierzylieli domagało się uwzględnienia swych praw. W związku z zamknięciem dn. 13 b. m. odbyło się kilka zebrań robotników kop. „Helena”, na których powzięto odpowiednie rezolucje.

Żywy trup na cmentarzu

LWÓW, 14.5. W Czyskach, pow. Zborów, mieszka rodzina włosciańska, Szozdów. Między mężem a żoną dochodziło często do scysy, tak że wytworzył się między nimi stan trwałego napięcia. Onegdaj 30-letnia Franka Szozdowa ciężko zaniemogła i pozostawała w gorączce dochodzącej do 40 stopni. Rozeszła się wieść, że zaślaba ona na tyfus brzuszny. Do chorzy nie wzywano lekarza, wobec czego stan jej z dnia na dzień się pogarszał. Wreszcie w nocy z środy na czwartek Szozdowa północy załadował żonę na wóz i zawiózł ją na miejscowy cmentarz, gdzie ją porzucił.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności nazajutrz rano przechodził przez cmentarz policjant gminny, Stabieki, który natknął się na żywego trupa.

W rezultacie chorą przewieziono do posterunku PP. w Podbereczach, gdzie spisano protokół i natychmiast Szozdowa przetransportowano do szpitala chorób zakaźnych we Lwowie, gdzie w dniu wczorajszym została umieszczona. Narazie pozostała ona pod obserwacją, czy rzeczywiście zachodzi tu wypadek tyfusu. Posterunek policji w Podbereczach prowadzi dochodzenia.

Olbrzymie nadużycia w U. P. P. przed sądem

(Dokończenie ze str. 1-ej).

nigdy. Za te starania za fatygę Korniejewski dostał od Bogdanowa 100 zł. W jakiś czas później Bogdanow znowu wezwał Korniejewskiego i tym razem wręczając mu pełnomocnictwo, polecił odebrać stu kilkudziesięciu tysięcy złotych. I w tym wypadku Janowski bez żadnych sprzeciwów polecił wypłatę pieniędzy.

Dopiero później, przy okazji stanu Juljana Łękiego wyszło najaw, iż Bogdanow podjął pieniądze i obligacje, będące własnością Łękiego. Banku Ludowego w Gdańsku i innych klientów Urzędu Długów Państwa. Wobec tego, iż zostało stwierdzone, że Bogdanow i Janowski utrzymywali z sobą potajemnie kontakt, gdyż Janowski był w hotelu Europejskim u Bogdanowa, pociągnięto go do odpowiedzialności karnej, oskarżając o nadużycia, które naraziły Skarb Państwa na straty wysokości około 300.000 zł. Skarb Państwa bowiem musiał wypłacić następnie odszkodowanie tym wszystkim osobom, które wskutek machinacji Bogdanowa poniosły straty. Wraz z Janowskim pociągnięto do odpowiedzialności pasierbicę Bogdanowa, która posiada podobno bujną przeszłość i znana jest w Toruniu, jako prowadząca lekki i wesoły tryb życia, chociaż jest żoną sędzię.

Janowski nie przyznał się do winy, twierdząc, że nigdy nie znał Bogdanowa. Nie przyznaje się również do winy i pasierbica Bogdanowa.

OBCIĄŻAJĄ SIĘ NAWZAJEM

Janowski stentorowym głosem wyjaśnia, że nie znał zupełnie Bogdanowa i nie wie o machinacjach, jakie robiono w biurze prawniczym. Dowodzi, że panowały ogólne nieporządki i bardzo często zdarzało się, że akta ginęły. Stara się całą odpowiedzialność przerzucić na swą współtowarzyszkę z ławy oskarżonych, Graevę, dowodząc, że ona była we wszystko wtajemniczona i załatwiała sprawy Bogdanowa.

Milica Graevę zeznaje, że nie znała się na interesach, jakie przeprowadzał jej ojczym. Bogdanow nie winił jej w swoje sprawy, jedynie zajmował się pieniędzmi, jakie matka przywoziła z Rosji. — Matka moja z Rosji sowieckiej przywoziła dużo biżuterji i złota. Kosztowności te spieniężyła i pieniądze umieściła w banku Bogdanow. Gdy wyszłam z mężem w r. 1928, Bogdanow przestał miłe utrzymywać i zwrócił mi złożone w banku pieniądze. Bardzo często przyjeżdżałam z ojczymem do Warszawy. Zatrzymywaliśmy się w hotelu Europejskim, rachunki jednak regulowałam zawsze ze swoich pieniędzy.

Graevę mówi łamaną polszczyzną. Następnie przechodzi do omówienia roli Janowskiego, składając nadzwyczaj obciążające zeznania dla b. urzędnika. Graevę twierdzi z całą stanowczością, że pewnego razu spotkała na schodach hotelu Europejskiego

skiego w Warszawie Janowskiego, który szedł do jej ojczyma. Chociaż Janowski znał oskarżoną, która często przychodziła do Urzędu Pożyczek Państwa, nie ukłonił się, lecz chylkiem, nacisnąwszy na ocy kapelusza, przemknął się koło niej. Gdy zapytała się ojczyma, „poco Janowski przychodził do niego, Bogdanow zrobił zdziwioną minę i oświadczył, że widocznie padła ofiarą halucynacji, albowiem żadnego Janowskiego nie zna. Kiedyś też słyszała, jak ojczym dzwonił do firmy Bogusław Herse, mówiąc, iż p. Janowski przyjdzie za niego do miary.

Sąd powołał 61 świadków, którzy mają stwierdzić udział Janowskiego i Graevę w machinacjach Bogdanowa. Jako pierwszy ze świadków zeznaje zastępca Janowskiego w Urzędzie Pożyczek, Feliks Kozak.

Kozak opowiada, w jaki sposób wykryto nadużycia. Gdy zgłosił się Julian Łęki z prośbą o przyśpieszenie jego sprawy, w posiadanych aktach nie znalazł żadnych danych, stwierdzających, iż Łęki istotnie złożył do konwersji papiery wartościowe. Rozpoczęło się szukanie i dopiero po pewnym czasie w archiwum sprzed paru lat znaleziono wzmiankę, stwierdzającą, iż Łęki istotnie złożył papiery wartościowe na kilkudziesięć tysięcy złotych. Przy dalszym zaś badaniu okazało się, że pieniądze te zamiast Łękiego podjął za pełnomocnictwem Bogdanow, którego podpis figurował w aktach.

Proces, z uwagi na olbrzymie materiały dowodowe, potrwa parę dni.

PARYŻ, 13.5. Donoszą tu o Waszyngtonu, że ostatnie dane handlu zagranicznego wykazują poważny wzrost zakupu materiałów lotniczych dla Niemiec. W ciągu marca tylko Niemcy zakupiły 47 silników samolotowych. Gdy w ciągu całego roku 1933 ilość zakupionych silników wyniosła 47, w pierwszych trzech miesiącach roku 1934 Niemcy kupiły w Stanach Zjednoczonych 122 silniki.

BUDAPESZT, 13.5. Z okazji odsłonięcia pomnika gen. Bema odbyła się tutaj wielka uroczystość, na którą, jak wiadomo, przybyła również liczna delegacja polska.

Jednocześnie niemal odbyło się też odsłonięcie tablicy pamiątkowej z płaskorzeźbą króla Jana III.

BERLIN, 13.5. W najbliższym czasie odbędą się w Niemczech sensacyjne procesy polityczne, z których największe zainteresowanie budzi proces przeciwko b. przewodniczącemu partji komunistycznej, Thaelmanowi. Akt oskarżenia zarzuca mu odpowiedzialność za śmierć 17 szturmowców, których zastrzelili bojownicy komunistyczna w Altonie w roku 1932.

14.V.1934.

P. Herriot z p. Doumergue'm po zjeździe radykalnym

Trzydniowy zjazd walny francuskiego stronnictwa radykalnego w Clermont-Ferrand zakończył się wczoraj zwycięstwem głównego przewodcy p. Edwarda Herriot'a i jego polityki.

Zjazd odbywał się, jako nadzwyczajny, a nie doroczny, w warunkach oddawna bodaj najcięższych dla istniejącego od pół wieku stronnictwa radykalno-społecznego.

W wyborach z 1-go i 8-go maja 1932, przeprowadzonych pod znakiem wzajemnej pomocy z socjalistami w t. zw. kartelu lewicy, stronnictwo radykalne wzrosło do ilości 160 posłów, a kartel lewicy uzyskał większość, przeciw poprzedniej większości prawicowo-środkowej z wyborów z maja 1928, podobnie zaś jak w pierwszych powojennych zwycięstwach kartelu lewicy wyborów z 11-go maja 1924. Dalejszy ciąg był obecnie, po wyborach 1932, podobny do przebiegu po wyborach 1924. Wówczas, po dwu latach niepowodzeń kartelu lewicy w rządach, trzeba było dokonać przesunięcia większości w Izbie przez zerwanie z socjalistami, a natomiast szerokie zjednoczenie od prawicy p. Marin'a po radykalno-społecznych p. Herriot'a włącznie, pod przewodnictwem b. prezydenta Republiki p. Poincaré'go. Obecnie, po półtora roku niepowodzeń kartelu lewicy w rządach, oraz po niezmiernie groźnym załamaniu się właśnie rządzącego stronnictwa radykalno-społecznego w sprawie Stawiskiego, w której maczali palce wyłącznie jego członkowie i to zabarwienia masonskiego, znowu trzeba było dokonać przesunięcia większości przez wejście radykalno-społecznych w taką samą większość od p. Marin'a do p. Herriot'a, popierającą rząd b. prezydenta Republiki p. Doumergue'a.

Co mogło być przedmiotem sporu na zjeździe w Clermont-Ferrand? To samo właśnie, co na zjeździe w Angers r. 1927, kiedy radykalno-społeczni, z tymi samymi ministrami p. Herriot'em i p. Sarraut'em na czele, weszli latem 1926 w skład rządu p. Poincaré'go, jak w r. 1934 w skład rządu p. Doumergue'a. Wówczas, po roku, jesienią 1927, zjazd w Angers uchwalił nakaz wyjścia ministrów radykalno-społecznych z rządu p. Poincaré'go. Obecnie, w trzy miesiące po wstąpieniu do rządu p. Doumergue'a, miałby zjazd w Clermont-Ferrand nakazać wystąpienie.

Było to z góry skazane na całkowite niepowodzenie. Nietylko dlatego, że p. Herriot, po zużyciu się p. Chautemps'a w styczniu 1934 i p. Daladiera w początku lutego 1934 na czele rządu przez osłanianie odpowiedzialności w sprawie Stawiskiego, pozostał jedynym ratunkiem stronnictwa. Także dlatego, że nawet skrzydło skrajne t. zw. młodoturków, ciągnące dawniej ku kartelowi lewicy, a wypowiadające się w dzienniku La République, rozpadło się na nieupierającą się przy tem odłam kierownika tego dziennika p. E. Roche'a, Jacques Kayser'a i in., oraz nadal kartelowy odłam współpracowników do niedawna tegoż pisma p. Cudenet'a, Robert Lange'a i in. A wreszcie dlatego, że głośne wybory w Nantes, dep. Seine-et-Oise, z 29. IV. 34, gdzie p. Gaston Bergéry, popierany przez grupę p. Cudenet'a w tym właściwie departamencie skupioną, a walczący pod znakiem wkrzeszenia kartelu lewicy, został pobity, co dało wymowną wskazówkę. O powtórzeniu się Angers w Clermont-Ferrand nie mogło być mowy.

F. Herriot zwyciężył gładko i niemal jednomyślnie, tembardziej, że mógł wykazać, iż rządy radykalów społecznych od maja 1932 do lutego 1934, stałe obalane przez odmowę poparcia przez socjalistów w rozstrzygających chwilach, były nie do utrzymania, a rząd zjednoczenia p. Doumergue'a był jednym ratunkiem i dla kraju i także dla stronnictwa.

Obok najważniejszego wyniku, którym jest utrwalenie oparcia rządu p. Doumergue'a, przyszedł pewnie już przed zjazdem, znamiennie były dwa szczegóły,

Burzliwe obrady kongresu radykałów francuskich Masońscy wodzowie partii utrzymali się przy władzy

PARYŻ, 14. 5. (tel. wł.). Trzydniowe obrady nadzwyczajnego kongresu partii radykalno-społecznej w Clermont-Ferrand przyniosły zwycięstwo starym wodzom partii z Herriotem na czele. Nie obeszło się jednak bez bardzo ostrej walki z młodoradykalną opozycją w łonie partii. Już, już zdawało się, że partia trzeszczy i że grozi jej nieunikniony rozłam.

Dość było powodów, aby kierownictwo radykałów czuło się zagrożone. Kompromitacja poli-

tyczna Daladiera i Chautemps'a, lub wręcz zamieszczenie w aferę Stawiskiego szeregu przywódców partyjnych jak Bonnaure, Garat, René Renoult i t. d. dało młodoradykalnej opozycji silne atuty w ręce. Ale starzy gracze partyjni nie zaspali gruszek w popiele. Po dość mętnych tłumaczeniach się Daladiera i Chautemps'a, weszli na trybunę Herriot — i zwyciężył.

Było to co prawda zwycięstwo pyrrusowe, bo Herriot poświęcił

musiał opozycji skompromitowanych przywódców. Kongres uchwalił jednomyślnie wykluczyć deputowanych: Bonnaure, Garat, współredaktora „Volonté” p. Bonaldi oraz b. ministrów sprawiedliwości René Renoult, Alberta Dalimier i André Hesse. Kongres postanowił nie przyjąć do wiadomości dymisji dep. Prousta, ale wykluczyć go z partii za jego wystąpienia w sprawach Stawiskiego.

Udało się jedynie Herriotowi uratować Malvy'ego, choć i to przyszło mu ciężko. Natomiast całkowite zwycięstwo odniósł Herriot w sprawie stanowiska politycznego partii. Zagroził, że jeśli partia każe mu wycofać się z rządu Doumergue'a, to raczej złoży prezesurę partii, opowiedział się kategorycznie za dalszym utrzymaniem rozejmu politycznego, przedstawił nierealność jakiegokolwiek innej kombinacji poza rządem Doumergue'a, grzmiał, rozplamił słuchaczy swą wymową, omal nie zemdlął z napięcia nerwowego i gorąca na sali — ale swoje przeprowadził. Kongres uchwalił zatwierdzić politykę Herriota. Masoński żrąb partii jeszcze raz okazał swą siłę.

Opowiadając tych, którzy nieraz podnosili, że lewicowe partie francuskie są całkowicie rządzone przez łóż masonów, słuchano dotąd jak bajki o żelaznym wilku. Ale na kongresie w Clermont-Ferrand sprawa ta uźródłowiała się w całej jaskrawości.

Gdy młodo-radykalny poseł Pfeiffer w mowie swej na kongresie wysunął postulat wyzwolenia partii spod wpływu masonerii, wrzawa wybuchła niesłychana. A pos. Pfeiffer bynajmniej nie odważył się zaatakować masonerii. Oświadczył tylko:

— Bądźmy najpierw radykałami, a później dopiero masonami.

I tego było zawiele dla zmasonowanej partii. Gdy padły te słowa, ku trybunie rzucił się tłum

starszych radykałów, podniosły się pięści i padły obelgi. Omal nie doszło do bójki i pos. Pfeiffer musiał opuścić trybunę.

Czy grupa młodo-radykalna, w partii wyciągnie jakieś konsekwencje z przebiegu kongresu — trudno narazie przesądzać. W każdym razie dalsze jej pozostawanie w partii, gdzie najbliższa krytyka masonerii uchodzi za zbrodnię, nie doprowadzi już do niczego. Wszak Chautemps, występując na kongresie przeciwko opozycji oświadczył wyraźnie, że swe dotychczasowe sukcesy zawdzięcza partii radykałów przedwzrostkiem masonerii, a on sam zasiada w łóżach od najmłodszych lat i masoneria zapewniła mu karierę polityczną.

Pielgrzymka austriacka na Jasną Górę

Towarzystwo „Wiener Kirchenbauverein“ organizuje na Zielone Świątki w okresie od 19 do 22 bm. pielgrzymkę na Jasną Górę w Częstochowie. By jaknajbardziej uprzęstąpić podróż do tego sanktuarium polskiego, Towarzystwo postarało się o zniżki kolejowe nawet dla najmniejszych grup pątniczych. Kierownikami duchowymi pielgrzymki będą ks. proboszcz Franciszek Marja Wagner i ks. rektor Stanisław Skierawski.

Odwołanie posła estońskiego p. Pusta

Rozporządzeniem prezydenta Estonii odwołani zostali z zajmowanych stanowisk posłowie w Warszawie Pusta i poseł w Londynie Kallas. Według pogłoszek min. Pusta otrzymał ma nowe stanowisko w min. spraw zagranicznych.

„Nowa moralność“ wśród harcerek Boy, Lindsay, Russel

K. A. P. donosi: W Warszawie wychodzi miesięcznik „Skrzydła”, jako organ głównej kwatery żeńskiej Z.H.P. Ołóż w Nr. 4 tego czasopisma z kwietnia r. b. na str. 8 znajdujemy zapowiedź zebrań instruktorów harcerek, na których to zebraniach ma się odbyć dyskusja na temat „nowej moralności”. Poza tem główna kwatera zwraca się do wszystkich harcerek z prośbą o odpowiedź na szereg pytań, m. in.:

„Czy w zakresie zagadnień moralnych trwa jeszcze ferment, czy też wytworzony już został pe-

wien system nowej moralności? Jakże bywają stawiane zarzuty dawnej moralności? Czy interpretacja „czystości” harcerek winna ulec zmianie? Stosunek do związków małżeńskich (małżeństwa koleżeńskie) niezalegalizowanych?” itp.

Niemniej uderzyć musi następujące wskazanie w ankiecie:

„Pomoc w dyskusjach nad temi kwestjami oddadzą Wam książki: Bertrand Russel: Małżeństwo i moralność, Lindsay: Małżeństwa koleżeńskie, Boy: Dziewice konsystorskie, Foerster: Wychowanie seksualne...”

Wycieczka dziennikarzy niemieckich w Warszawie

Dziennikarze niemieccy, którzy przybyli samolotem z Berlina do Warszawy, podejmowani byli w sobotę wieczorem obiadem przez polskie linie lotnicze „Lot”.

Wczoraj dziennikarze niemieccy zwiedzili lotnisko oraz port lotniczy na Okęciu. O godz. 13-ej goście podejmowani byli śniadaniem przez wydział prasowy min. Spraw Zagranicznych w restauracji hotelu Europejskiego. W śniadaniu tem wzięli udział przedstawiciele wydziału prasowego MSZ

i Min. Komunikacji, poselstwa niemieckiego, „Lotu” oraz dziennikarze polscy.

Popołudniu uczestnicy wycieczki zwiedzili zabytki miasta, poczem udali się na stadion wojska polskiego, gdzie obecni byli na rewii z okazji święta wychowania fizycznego.

Dziś rano goście niemieccy odlatują samolotem w powrotną drogę do Berlina.

Konserwy sowieckie do Polski

Sowieckie trusty rybne zamierzają podjąć większy import konserw do Polski. Przedstawicielstwo handlowe zabiega w tym celu o przyznanie kontyngentu. Należy nadmienić, że jest to zupełnie nowa gałąź produkcji sowieckiej, dotąd bowiem nie eksportowano konserw z Z. S. R. R. do krajów europejskich.

Samobójstwo chorego

45-letni Mieczysław Jabczyk (Tarczyńska 24), pielęgniarz w klinice dermatologicznej Uniwersytetu Warszawskiego (Koszykowa 82-a), chory od trzech miesięcy na płucę, pragnąc skrócić swe cierpienia, postanowił popełnić samobójstwo. Skorzystawszy z wyjścia żony po lekarza, (w mieszkaniu pozostała tylko 7-let. córka), Jabczyk wyjął z szuflady brzytwę i podciął sobie gardło, powodując przecięcie krtani. Dziewczynka zawiadomiła sąsiadkę, ta zaś dozorę. Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pomocy, przewoził Jabczyka w stanie ciężkim do szpitala Dz. Jezus, gdzie wkrótce zmarł.

Masoński kierunek stronnictwa radykalno-społecznego, przemierzany w niem dotychczas, już zaczyna budzić zdziwienie i wątpliwości. Znany działacz i pisarz radykalno-społeczny, b. sekretarz generalny stronnictwa, p. Edouard Pfeiffer, powiedział: naprzód trzeba być radykałem, a potem maso- nem, za co go zakrzywiano. P. Chautemps zaś złożył, widocznie dla naprostowania, wyznanie wiary masońskiej w pełnym zjeździe. Ale oto zaczyna się już mówić właśnie o tem, co było ukryte.

Po zjeździe zaś p. Cudenet, u- stępując ze stanowiska w stronnictwie, wytoczył zarzut:

— Nikt na zjeździe nie wymówił nazwiska Briand'a, a popiera się politykę p. Barthou, wkrzeszającego politykę sojuszów.

To prawda, ale... dobra praw- da.

Stanisław Stroniski.

Widoki tegorocznych zbiorów światowych

Zwyżka cen nie jest prawdopodobna

Międzynarodowy Instytut Rolniczy w Rzymie opublikował w tych dniach dane, dotyczące światowego stanu zasiewów pszenicy i na tej podstawie przewiduje, jak będzie przypuszczał stan zbiorów tegorocznych. Rzecz jasna, że statystyka zasiewów nie jest zupełna. Należy pamiętać, że obliczenia opierają się na porównaniu zeszłorocznego stanu zasiewów z zeszłorocznym stanem zbiorów.

Zasada ta, jedynie realna do zastosowania, nie budzi zastrzeżeń, jeśli chodzi o cyfry globalne w skali światowej. Naogół bowiem wahania urodzaju w różnych częściach świata, zależne od warunków atmosferycznych, kompensują się wzajemnie, tak, że można traktować czynnik ten, jako stały w skali światowej. Czynnikami niestałymi a więc decydującymi o zmianach w corocznych zbiorach, będzie tutaj przede wszystkim wielkość obszaru obsianego. Natomiast dla obliczeń przypuszczalnych zbiorów dla poszczególnych krajów lub nawet kontynentów wspomniany wyżej czynnik warunków atmosferycznych nie jest bynajmniej obojętny i może dość znacznie zmodyfikować wnioski wysnuwane jedynie na podstawie wysokości areali.

Statystyka instytutu podaje, od nośnie do Europy, powierzchnię zasiewów z 15 państw. Tegoroczny stan zasiewów wynosi 26,1 milionów hektarów, czyli o 800.000 hektarów mniej niż w roku ubiegłym. W innych państwach, które dotychczas nie należały do Instytutu odpowiednich danych — powierzchnia zasiewów pszenicy ozimej jest — według prywatnych doniesień — mniej więcej taka sama, jak w roku ubiegłym.

Jeśli chodzi o poszczególne kraje — ogólna powierzchnia zasie-

wów ozimej pszenicy powiększona została — w Rosji Sowieckiej o 700.000 hektarów. Z drugiej strony o taką mniej więcej ilość zmniejszona została powierzchnia zasiewów w Stanach Zjednoczonych. W Indiach Brytyjskich a- nonsują zwyżkę, wyrażającą się cyfrą 1.000.000 hektarów. Natomiast w Afryce Północnej ogólny obszar zasiewów nie wykazuje zmian. Ponieważ szkody wynikające z przezimowania ozimin są w Stanach Zjednoczonych o wiele mniejsze niż w roku ubiegłym, gdy tymczasem są bardzo znaczne w Rosji Sowieckiej — można przypuścić, że ogólna powierzchnia, z której w bieżącym roku zbierana będzie ozima pszenica w świecie przybliżona będzie do zeszłorocznej wysokości.

Danych dotyczących stanu zasiewów pszenicy jarej niema jeszcze. W Europie mają one z reguły podrażdne znaczenie. Poza tem na półkuli północnej zasiewy te jeszcze trwają, a na południowej dokonane zostaną dopiero w czerwcu i lipcu. Rozmiary tychże zasiewów wiosennych zależą będą od perspektyw cen na rynku światowym, w pewnym zaś stopniu i od poczyną poszczególnych rządów zainteresowanych w równowadze na światowym rynku pszenicy.

Wzrost ozimin w Europie od marca do kwietnia znacznie się poprawił, ale według całkowitego wyglądu pól, tegoroczny stan nie jest tak zadowalający, jak o tym samym czasie w roku ubiegłym. Toteż widoki zbiorów pszenicy, w porównaniu z rokiem 1933 i 1932 są gorsze. W Stanach Zjednoczonych według tymczasowych obliczeń i wyglądu pól można przypuszczać, że zbiory ozimej pszenicy wyniosły będą 134 milionów centnarów, czyli o 39 milionów więcej od bardzo sł-

bych zbiorów zeszłorocznych, ale znacznie mniej od przeciętnej z ostatnich pięciu lat, wynoszącej 168 milionów centnarów. Obliczenia te przeprowadzone zostały w czasie, kiedy daleko jeszcze było od żniw, tak, że tylko w przybliżeniu określa przypuszczalne zbiory. W Indiach angielskich zbiory pszenicy zapowiadają się b. dobrze, pomimo wszelkie niekorzystne warunki, które hamowały rozwój zasiewów, tak że wyniosą one prawdopodobnie ok. 100,6 milionów centn. Jeżeli obliczenia te się sprawdzą, Indie posiadają będą znaczną nadwyżkę wywozową pszenicy, w której ilość zależna oczywiście będzie od cen w przyszłym okresie. W Syrii i Palestynie stan zasiewów jest o wiele lepszy od zeszłorocznych, w Afryce północnej niemal przeciętny, w Maroku i Tunisie mniej zadowalający, w Algierze i Egipcie przeciętny.

W związku z powyższymi omówieniami perspektywami, wysuwa się zasadniczy problem przyszłej ceny na rynku światowym. O tej kwestii decydować będzie nie tylko tegoroczna podaż, ale i nagromadzone zapasy z poprzednich lat, które w państwach będących wielkimi eksporterami pszenicy likwidują się bardzo powoli. Dlatego też, zupełnie niezależnie od wpływu w formowaniu się ceny, jaki będą miały wyniki tegorocznych zbiorów, zwyżka cen światowych nie jest prawdopodobna. Oczywiście nieco inna jest sytuacja państw, których strukturą handlu zagranicznego zbożem pozwala na zastosowanie polityki celnej jako narzędzie zwyżki cen krajowych.

Fotograficzne aparaty i przybory w bogatym wyborze poleca najtaniej „Flammarion”. 96 Marszałkowska 96. Wszelkie roboty amatorskie po cenach zniżonych.

Aresztowanie narodowców w Łodzi

ŁÓDŹ, 13. 5. — W nocy z dnia 12-go na 13-go policja aresztowała najczynniejszych działaczy Str. Nar. w Łodzi. Aresztowano: Adm. Kowalskiego prezesa grodzkiego Str. Nar. a zarazem głównego komisarza obozu narodowego na Łódź, Aleksandra Stolaraka prezesa koła Str. Narod. Bałuty i kierownika biura wyborczego obozu narodowego, por. rezerwy Podgórskiego, kontrolera wyborczego Stronnictwa Narodowego, Feliksa Gęgałskiego, sekretarza okręgowego Stronnictwa Narodowego, Kozuchowskiego, prezesa koła Str. Narodowego im. Chrobrego, Bednarka prezesa koła Radogość, Koperskiego prezesa koła śródmieście, Adamka, prezesa koła im. Popławskiego, Warchoła, kierownika Młodych Str.

Narodowego koła Chojny, Ogarka, kierownika Młodych koła Bałuty, oraz Sosińskiego, Jaruge, Halaja i wielu innych czynnych członków, których nazwisk narazie nie możemy stwierdzić.

Aresztowań dokonano nad ranem, przyczem w mieszkaniach przeprowadzono rewizję. Rewizji dokonano również w lokalach Str. Narodowego.

W niedzielę od samego rana od bywały się w Łodzi liczne zebrania przedwyborcze Obozu Narodowego. Na wieść o dokonanych aresztowaniach zebrani tłumnie mieszkańcy Łodzi ślubowali, że wobec tych zarządzeń tem goręcej będą pracować przy wyborach do Rady Miejskiej i nie ustaną w walce.

Projekty ustaw w przygotowaniu

Ministerstwa przygotowują projekty ustaw, które ogłoszone

będą w formie rozporządzeń Prezydenta R. P. Projekty dekretów przesłane mają być Radzie Ministrów jeszcze w początkach czerwca.

Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowuje nowelę do kodeksu handlowego i dalsze części kodeksu cywilnego w dziedzinie prawa rodzinnego, małżeńskiego i t. p. Ministerstwo Opieki Społecznej przygotowało ustawy zdrowotne, m. in. ustawę o zwalczaniu epidemii.

Nowy zarząd Syndykatu Dziennikarzy

Odbito się wczoraj walne zebranie Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich. Po przyjęciu sprawozdania zarządu i uchwaleniu preliminarza budżetowego, przystąpiono do wyboru nowych władz Syndykatu.

Prezensem wybrany został p. Stefan Grosstern („Express Poranny”), wiceprezesa pp. Roman Boski („Robotnik”) i Jan Czempinski („Kurjer Warszawski”), członkami zarządu pp. Krawczyńska („Express Poranny”), Pollack („Express Poranny”), Nowakowski („Naprzód”), Grek („Kurjer Polski”), Wiewiórski („Kurjer Poranny”), Czosnowski (steno- graf sejmowy), A. Obarski („Robotnik”), Irzykowski („Robotnik”), Romer („Czas”) i Nittman („Polska Zbrojna”).

Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Lisakowskiego, Koeniga i W. Sikorskiego, do sądu koleżeńkiego pp. Lewenstama, Piotrowskiego, Giełżyńskiego, Natansona, Korotyńskiego, Krasickiego i Goryńskiego.

Do zarządu nie weszli przedstawiciele pism narodowych („Gazety Warszawskiej”, „ABC”, „Wieczoru Warszawskiego”, „Nowin Codziennych”), którzy oświadczyli, iż nie będą mogli współpracować z p. Grossternem, który jak wiadomo był na kongresie F. I. J. w Budapeszcie współautorem uchwały, potępiającej politykę nacjonalistyczną we wszystkich krajach. Wybrany wczoraj zarząd Syndykatu ma charakter jednostronny i nie ma nim przedstawicieli wielkiego odłamu dziennikarstwa stolicy. Powstał przez porozumienie dziennikarzy socjalistycznych z sanacyjnymi dziennikarzami t. zw. prasy czerwonej. Porozumienia takie dokonywują się zazwyczaj — w łóżach.

Wczorajsze uroczystości sportowe Święto sportu i otwarcie Yacht-Klubu

Wczoraj Warszawa miała możliwość podziwiać na ulicach organizacje i grupy reprezentacji klubów sportowych, które w ordynku defilowały przez miasto. Dzień wczorajszy bowiem był dniem święta sportu w stolicy.

Zrana w Katedrze św. Jana odbyła się uroczysta msza św., którą celebrował ks. kard. Kakowski, a ks. Jachimowski wygłosił podniosłe kazanie okolicznościowe. Po mszy pocztą sztandarową Przy sposobieniu Wojskowego, Wychowania Fizycznego i organizacji sportowych przeddefilowały przez miasto z orkiestrą kolejową. O godz. 4 pop. na stadionie Wojska Polskiego odbyła się rewja Wychowania Fizycznego i sportu. Na stadionie zgromadziło się 8.000 młodzieży, która w ciągu 45 minut nieprzerwanym korowodem defilowała przed trybuną, gdzie w reprezentacyjnej łodzi zasiadł Prezydent wraz ze swą świtą w otoczeniu rządu i generalicji.

Niezwykle efektownie wyglądały wszystkie drużyny Centralnego

Instytutu Wychowania Fizycznego, tak męskie, jak i żeńskie, których wyrobień sportowe i sam sposób maszerowania odcinał się wybitnie na tle pozostałych. Związka szermierze w swych białych pikowych, obcisłych strojach, hełmach ze szpadami w rękach, budziła sensację wśród tłumów, które entuzjastycznie oklaskiwały wszystkich przedstawicieli sportu. Za C. I. W. F.-em podążał korowód organizacji sportowych i klubów, każda z grup w odmiennym kolorze ubrań tworzyła w całości na tle zieleni stadjonu w promieniach słońca, barwną ruchomą mozaikę. Każdy klub niósł swój sprzęt; defilowały lasy wioślni, oszczepów, łuków, tyczek, cały sprzęt lekkoatletyczny, szeregi rakiet tenisowych, rowerów, co pozwalało publiczności zorientować się, jaki dział sportu reprezentuje każda z grup. Pochód zakończyły nieprzeliczone ilości harcerzy chorągwi warszawskiej oraz szkoły. Kilka szkół powszechnych zaopatrzyło dzieci w kolorowe baloniki.

Po defiladzie odbyły się zbiorowe pokazy gimnastyczne grupy męskiej i żeńskiej C. I. W. F.-u, zachwycające swą sprawnością i wspaniałe opracowaną techniką zbiorowych ćwiczeń. Ćwiczenia na drążkach Sokołów zyskały też aplauz publiczności. Rzucanie oszczepem, piłką, kulą, dyskiem, zbiorowy strzał łuczniczek, skoki o tyczce, bieg na 500 metrów, gry dotyczące wypełniły dalszy program święta sportowego. Jednym z najefektowniejszych momentów były tańce ludowe w odpowiednich strojach w wykonaniu uczniów i uczennic CIWF-u. W zakończeniu warszawska chorągiew harcerska rozpalila ognisko, dookoła którego wykonała obozową pieśń wieczorną.

Do sportowych również uroczystości zaliczyć należy uroczystość otwarcia sezonu na przystani Yacht-Klubu Oficerskiego na Wybrzeżu Kościuszkowskim. Na uroczystości tej również był obecny P. Prezydent R. P., członkowie rządu, przedstawiciele dyplomacji, delegaci organizacji i klubów sportowych, przedstawiciele prasy i t. d.

Po podniesieniu bandery, przy dźwiękach hymnu narodowego, komander Yacht-Klubu wygłosił przemówienie powitalne, poczem wygłosił przemówienie przedstawicieli związków i klubów sportowych.

Następnie na pomostach żeglarskich dokonano chrztu nowych łodzi, poczem goście zwiedzili urządzenia klubowe. Wieczorem w salonych Yacht-Klubu odbył się dancing dla członków i zaproszonych gości.

Z kraju

KALISZ.

Napiła się kwasu solnego. Mieszkaniec wsi Budy Liskowskie, gm. Strzałków, 23-letnia Maria Rychlewska, w celu samobójczym napiła się kwasu solnego. Desperatkę w stanie ciężkim przywieziono do szpitala w Kaliszu. Po udzieleniu pomocy lekarskiej życiu jej nie zagraża niebezpieczeństwo. Powód targnięcia się na życie narazie nieznany.

Postrzelony przez gajowego. W lesie Winiary, pod Kaliszem, gajowy Wojciech Janiak postrzelił z dubeltówki w nogę niejakiego Franciszka Olszewskiego, który schwytyany został na kradzieży drzewa.

Nagła śmierć. Wójt gminy Męka, pod Sieradzem, Klimczak, będąc w drodze, załapał nagłe na polach kol. Woźnika. Przywieziony do domu, Klimczak zmarł. Powstało podejrzenie, że wójt został otruty, temu jednak zaprzeczyła dokonana sekcja zwłok, wykazując, że przyczyną zgonu był paraliż serca.

Ciężki uraz od kopyta końskiego. Mieszkaniec wsi Przyranice, gm. Zbiersk, 35-letni Władysław Duszyński, został tak mocno kopnięty przez konia, że w stanie ciężkim odwieziono go do szpitala w Kaliszu.

Śmierć rowerzysty podczas jazdy. Mieszkaniec wsi Jelonki, pow. wielunińskiego, 36-letni Kazimierz Janeczak, jadąc rowerem, uległ śmiertelnemu wypadkowi. Obok wsi Nowy Świat, rowerzysta wskutek złamania się widełek, spadł tak niesześcieliwie, że poniósł śmierć na miejscu. BRZEŃSKO/N.B.

Oszczędności prapradziadka. We wsi Ruta pow. drohicim Paweł Adamowicz wyorał na polu dzbanek gliniany, w którym znajdowało się 425 sztuk srebrnych monet starodawnych, przeważnie polskich. Monety te zostały przekazane do starostwa powiatowego w Drohiczynie.

Żona wraz z przyjacielem Zamordowała męża

Skazanie morderców po 15 lat więzienia

KALISZ, 14.5. (tel. wł.). Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Wieluniu, rozpatrywał sprawę Heleny Kuśmierkowej i Jana Ligęzy, którym akt oskarżenia zarzucał dokonanie mordu na osobie Franciszka Kuśmierka. Tło sprawy przedstawia się następująco:

Kuśmerek przez pewien czas pracował we Francji, skąd przesyłał pieniądze żonie na spłacenie długów za nabyte gospodarstwo. Romantyczna Kuśmierkowa zaprzyjaźniła się w tym czasie ze swym robotnikiem, Ligęzą, a przesyłane przez męża pieniądze wydawała na inne cele. Przyjaźń z Ligęzą przerodziła się z czasem w głębsze uczucie, doś, że Kuśmierkowa uznała męża swego jako zawadę w jej życiu.

Uplanowali przeto razem szatański pomysł. Kuśmierkowa kała napisać list do męża, że żyje ona z innym, co miało spowodować przyjazd Kuśmierka do kra-

ju. I tak się stało. Wrócił on do Polski, lecz zamiast złych wieści doznał on od swej żony niezwykle czulego przyjęcia. Taka sielanka trwała zaledwie 10 dni.

Pewnej nocy, gdy Kuśmerek udał się do stodoły, by pilnować żyta, podczas snu Kuśmierkowa wraz z Ligęzą zadali śpiącemu kilka ciosów jakimś tępym narzędziem, a gdy gospodarz stracił przytomność, powiesili go w stodołę dla upamiętnienia samobójstwa. Z zimną krwią dnia następnego Kuśmierkowa zawiadomiła policję, że mąż jej odebrał sobie życie. Sekcja zwłok ustaliła wszelako istotny stan rzeczy, zwłaszcza, że policja odrazu powzięła podejrzenie, znając prowadzenie się Kuśmierkowej, iż tu zachodzi wypadek morderstwa.

Na podstawie zebranego materiału, obciążającego Kuśmierkową i Ligęzę oraz po przeprowadzeniu przewodu sądowego, oboje mordercy skazani zostali po 15 lat więzienia.

Niezwykły dramat małżeński w Rudzie Pabjanickiej

ŁÓDŹ, 14.5. (tel. wł.). Do 13 komisarzu P. P. przyszedł w nocy jakiś mężczyzna, bardzo zdenerwowany, który oświadczył: „Zamordowałem swoją żonę”. Gdy od niezwykłego gościa wydobyto zeznania, okazało się, że w Rudzie Pabjanickiej rozegrała się niezwykle tragedia, której początki sięgają kilku lat wstecz. Przy ul. Garapicha 83 mieszkało młode małżeństwo, Alfred, lat 21, i Eufemia, lat 23, Krygerowie. Pomiędzy małżonkami bardzo często dochodziło do nieporozumień, gdyż Krygerowa była rozwódką, a mąż podejrzewał, że utrzymuje w dalszym ciągu stosunki ze swym pierwszym mężem. Gdy Kryger stwierdził, że podejrzenia jego mają realną podstawę, powodowany zazdrością, chwycił nóż i rozpruł żonie brzuch, tak że wypłynęła jej jelita. Dokonawszy tego czynu, Kryger przybył do Łodzi i oddał się w ręce policji.

Dalsze dochodzenia wykazały, że nie tutaj koniec sprawy. Krygerowa

była kochanką jednego ze strażaków z Rudy Pabjanickiej, a po dłuższym pożyciu „na wiare” pobrali się i pierwszy okres ich współżycia małżeńskiego był szczęśliwy dotąd, dopóki młody małżonek nie dowiedział się, że żona go zdradza. Wtedy małżonkowie rozwiedli się, przyczem Eufemia wyszła zamąż za Krygera, a pierwszy jej mąż zamieszkał razem z kochanką. Po kilku jednak miesiącach stwierdził, że i kochanka go zdradza. Wobec tego, schwytawszy ją na gorącym uczynku zdrady, zastrzelił ją. Sąd skazał go na kilka lat więzienia. Po opuszczeniu murów więziennych, gdzie doszedł do przekonania, że mimo wszystko kochał tylko swoją pierwszą żonę, począł pokrykiwać spotykać się z nią tajemniczo przed jej drugim mężem, Krygerem. Ten zawiły trójkąt małżeński chciał przeciąć Kryger, usiłując żonę zamordować.

Krygerową w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Czy Dulowski

Zabił Szczelinę?

Sensacyjne zeznania świadka kom. Klimka

KRAKÓW, 14. 5. — W sobotę odbywał się w dalszym ciągu proces Dulowskiego i towarzyszy. Sensacyjna dnia były zeznania komisarza Klimka z Chrzanowa. Zeznał on, że Dulowski przyniesiony dowodami winy przeciwni, a przedewszystkiem śladami krwi na jego ubraniu, złamany psychicznie, stojąc jednynie w obliczu grozy wiszącego nad nim sądu doraźnego i kary śmierci, sam przyznał się do

popelnienia mordu na Szczepanku.

Oskarżony zarzuca kom. Klimkowi bicie i znęcanie się nad nim. Również w czasie zarządzonej konfrontacji oskarżony Ociepko, Sauberman i Gutter, zarzucają świadkowi bicie i torturowanie. Na wszystkie te zarzuty kom. Klimek odpowiedział, iż są one wymysłem i wierutnym kłamstwem. Dzisiaj w dalszym ciągu zeznawać będzie kom. Klimek.

Akrobata pasażerów na stacji w Międzylesiu

Pasażerowie kolejowi, wybierający się do miejscowości położonych w pobliżu stacji Międzylesie na linii Warszawa — Otwock, a mianowicie oprócz letników, wielu pracujących stale w Warszawie, uskarżają się na niedogodności przy wsiadaniu do pociągów, albowiem dotąd, mimo

otwarcia tej stacji w listopadzie r. z., nie ułożono jeszcze peronu, tak, że przy wsiadaniu odległość od poziomu stacji do stopnia wagonu wynosi blisko metr.

Stanowi to wielką trudność dla osób starszych, a od młodszych, przy wsiadaniu do wagonów, wymaga zdolności akrobatycznych

O dopuszczenie tranzakcji handlowej w więzieniu

Sensacyjny spór na tle dopuszczalności uskutecznienia tranzakcji handlowych przez osoby odbywające karę pozbawienia wolności, wynikł ostatnio pomiędzy obrońcą niejakiego Ed. Woszczyńskiego, rolnika skazanego przez Sąd Okręgowy na trzy lata za zabójstwo, a prokuraturą. Skazanie znajdujący się w więzieniu Mokotowskim, chce dokonać tranzakcji handlowej, podlegającej na sprzedaży obiektu ziemskiego położonego w pow. warszawskim. Woszczyński wystąpił w tej sprawie z podaniem

do władz prokuratorskich, twierdząc, że musi w ten sposób pokryć swoje pilne zobowiązania.

Ponieważ akt ten wymaga formy notarialnej, obrona wystosowała prośbę o dopuszczenie reagenta do celi więźnia. Podanie to jednak zostało załatwione odmownie, gdyż prokuratura okręgowa uznała za niemożliwe zezwalanie na tranzakcje handlowe w więzieniu. Petent nie daje za wygraną i skarży decyzję odmowną do prokuratury apelacyjnej w Warszawie.

Zabity przez samochód na pl. Trzech Krzyży

Pl. Trzech Krzyży, jako posiadający mnóstwo wylotów ulic, jest najbardziej niebezpiecznym punktem dla przechodniów w stolicy, ponieważ ruch kołowy nie jest tam uregulowany. Najbardziej narażeni są ludzie, którzy po nabożeństwie wychodzą z kościoła św. Aleksandra. Na pl. tym w ciągu ostatnich kilku lat było już kilkadziesiąt wypadków, przyczem niektóre kończyły się śmiercią. Ostatnio znowu zginął tragiczną śmiercią pod samochodem na pl. Trzech Krzyży wprost

ulicy Wspólnej, 51-letni Feliks Łojewski, (Mokotowska 51/53), urzędnik wydziału finansowego Magistratu. Doznał on złamania prawej nogi, trzech żeber, poranienia czoła i ogólnego potłuczenia. Mimo usilnych zabiegów lekarzy, Łojewski zmarł w szpitalu św. Rocha. Może po tym wypadku wydział ruchu Komisarjatu Rządu ureguluje wreszcie kursowanie pojazdów, ażeby przechodnie w dalszym ciągu nie byli narażeni na kalectwo lub śmierć.

Krwawe porachunki osobiste 2 osoby ranne

Nocy wczorajszej ul. Radzywińskiej powracali z libacji do domu: 27-letni Marian Janicki, stolarz, (ks. Ziemowita 1) i 24-letni Edward Rosiński, bezrobotny, (Tykocińska 10). Ostatni spotkał w drodze Sylwestra Nowackiego, brata swej przyjaciółki Marianny Nowackiej. W chwili, gdy trzej idący znaleźli się przed domem Radzywińskiego 107, z okna mieszkania Nowackiej na parterze wyskoczyło kilkunastu mężczyzn, którzy rzucili się na Rosińskiego, zadając mu ciosy

nożami. Gdy Janicki stanął w obronie kolegi, spotkał go ten sam los.

Policjant wezwał Pogotowie. Lekarz stwierdził u Janickiego 3 rany cięto - klute lewego ramienia, przedramienia, oraz prawego boku, u Rosińskiego zaś — 5 ran cięto - klutych nosa, górnej wargi, lewej ręki i pleców. Po opatrunku, obu przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego. Według zeznań J. R. napad był dokonany z namowy przyjaciółki Rosińskiego.

Bandyci na Targówku Żołnierz — członkiem bandy

Wczoraj wyszło na jaw, że na Targówku grasuje banda rabusiów, którzy szczególnie napadają na kolejarzy, pobierających 5 i 20 każdego miesiąca swoje wypłaty. W nocy banda ta napadła na Tadeusza Rosiaka (Szkłana 2), wracającego do domu. Gdy napaśnięty stawiał opór, bandyci pokrajali go nożami i zbiegli. We-

zwane Pogotowie przewiozło Rosiaka do szpitala Przem. Pańskiego, gdzie ranny zeznał, że napadli go Radzie, Kacyński i szeregowiec z bataljonu saperów w Jabłonnie, Wierzbicki, który wraz z innymi tworzą bandę około 15 ludzi i grasują na Targówku.

Dochodzenie w tej sprawie prowadzi policja 24 komisarjatu.

Harakiri męża po zamachu na żonę

Wczoraj o godz. 17 przy ul. Złotej 76, rozegrał się krwawy dramat małżeński. Do mieszkania dr. Józefa Flaksbauma, u którego służyła 45-letnia Wiktoria Nowacka, przyszedł mąż

jej, 59-letni Julian, z zawodu ślusarz, nigdzie niemeldowany. Wczoraj wywołał on żonę na schody i tam namawiał ją, aby wróciła do niego i żyła z nim nadal. Nowacka nie chciała się zgodzić na prośby męża i zamierziała powrócić do mieszkania.

Wtedy silnie zdenerwowany Nowacki, wyjął z kieszeni nóż rzucił go - trybowiec, którym zadał żonie głęboki cios w klatkę piersiową. Ranna z okrzykiem: „morduję!”, wybiegła na podwórze, silnie krwawiąc, poczem w bramie upadła. Ten krzyk zaalarmował administratora domu, który, przypuszczając, że dokonano napadu bandyckiego, kazał dozorcę zamknąć bramę i zatelefonował po policję. Zamknięcie bramy okazało się jednak zbyt późne, zanim bowiem zdążyła przybyć policja, Nowacki tym samym nożem, którym zranił żonę, rozpruł sobie brzuch.

Oboje małżonków w bardzo ciężkim stanie przewieziono Pogotowie do szpitala Dz. Jezus.

Sport

Boks

SCHMELING ZWYCIĘŻYŁ

W Barcelonie została rozegrana walka pomiędzy byłym mistrzem świata Maxem Schmelingiem i Hiszpanem Paolino, zakończona zwycięstwem Schmelinga, odniesionem w 12-jej rundzie. Zainteresowanie meczem było olbrzymie. Trybuna stadjonu wypełniona była do ostatniego miejsca.

Automobilizm

ZJAZD GWIAZDZYSTY

Motocyklowy zjazd gwiazdzysty do Pruszkowa zgromadził 112 maszyn. Pierwsze miejsce w klasyfikacji zespołowej zajęła warszawska Legia

Tenis

SUKCES JĘDRZEJOWSKIEJ

W niedzielę zakończono w Wiedniu zawody tenisowe o mistrzostwo Austrii. Na tych zawodach Jędrzejowska odniosła nowy sukces, zdobywając wspólnie z Czechką Deutsch mistrzostwo Austrii w grze podwójnej pań. Jędrzejowska z Deutch pokonała w finale parę Szapary — Winkler 7:5, 6:1.

Nie poszedł się Polakom w grze mieszanej. Nasza para Jędrzejowska — Tolczyński przegrała z parą Wolf — Haberl 6:2, 5:7, 4:6.

W grze pojedynczej panów pierwsze miejsce i mistrzostwo Austrii zdobył Austriak Matejka, bijąc po niesłychanie zaciętej walce swego rodaka Metaxę w pięciu setach 6:1, 3:6, 2:6, 6:4, 6:1. Wicemistrzem Austrii został Metaxa, a dalsze miejsca zajęli Hebda i Vodka.

Nasza drużyna wyjechała w niedzielę późnym wieczorem z Wiednia udając się z powrotem do Polski, gdzie już za kilka dni spotkają się z tenisową drużyną Francji.

Piłka nożna

WARSZAWIANKA POKONANA W KRAKOWIE

Na boisku Garbarni w Krakowie odbył się wczoraj mecz piłkarski o mistrzostwo ligi pomiędzy stołeczną Warszawianką a miejscową Garbarnią. Zwyciężyła Garbarnia 4:0 (2:0).

Przez cały czas gry przeważała Garbarnia.

POGON ULEGA REPREZENTACJI LEODJUM

Wczoraj, w niedzielę, lwowska Pogon rozegrała drugi mecz w Belgii, a mianowicie w Leodjum, z reprezentacją tego miasta.

Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny belgijskiej w stosunku 1:0 (1:0).

Belgowie grali nadzwyczaj ostro i brutalnie. Już w pierwszych minutach oślepiało boisko kontuzjowany Matjas II. Zastępuje go Jaworski, a potem — Bereza. Nie może grać również Matjas I, który nie przyszedł jeszcze do siebie po kontuzji w Brukseli.

POLONIA PRZEGRYWA Z ŁKS 0:1

W Łodzi w meczu o mistrzostwo Ligi ŁKS pokonał Polonię w nieznacznym stosunku 1:0 (1:0).

L. atletyka

BERLINSKY LEKKOATLECI ZWYCIĘŻAJĄ AZS 73:61.

Drugi dzień międzynarodowego meczu lekkoatletycznego BSC (Berlin) — AZS (Warszawa) zgromadził w Parku Paderewskiego około 1500 widzów. Tym razem przewaga Niemców była wyraźniejsza, niż pierwszego dnia, dopiero zwycięstwa Pławczyka w skoku w dal i w skoku o tyczce oraz zajęcia pierwszego miejsca przez Polaków w sztafecie olimpijskiej spowodowały, że porażka jest stosunkowo nieznaczna.

W ogólnej punktacji zwyciężył Berliner Sport Club 73 pkt. przed AZS — 61 pkt.

TEATRY

WIELKI: Dziś i jutro nieczynny. TEATR NARODOWY: Dziś i jutro „Towariszcz” Devala z Cwiklińską i Leszczyńskim. W czwartek premjera „Szlakiem wody” Scribela.

TEATR POLSKI: Dziś „Zbrodnia i kara” Dostojewskiego w inscenizacji Schillera. Jutro teatr nieczynny, w środę premiera dramatu Rostrowskiego „Kalgula” z Junoszą-Stepowskim.

TEATR NOWY: Chwilowo nieczynny. W próbach „Migo i Piotruś” Acharda.

TEATR LETNI: Dziś i jutro komedia muzyczna „Domek z kart” z Malicką i Maszyńskim.

TEATR MAŁY: Dziś komedia Duvernois „Janka” z Romanówną i Warneckim. Jutro premiera komedii sowieckiej „Cudze dziecko”.

ATENEUM: Dziś i jutro „Karykatura” J. A. Kisielewskiego w reżyserji Schillera.

KAMERALNY: Dziś i jutro dramat Słowackiego „Mazepa” z Adwentowiczem.

WYSTAWY

INSTYTUT PROPAGANDY SZTUKI: Wystawa retrospektywna Piotra Michałowskiego oraz czechu plastyków „Jednorog”, Mariji Goréłowny i Wacława Wąsowicza.

ZACHĘTA: Wystawy: pośmiertna Z. Jasińskiego, Związku Polskich Artystów Granków, Iudeusza Cieślewskiego, Bronisława Jamonty, Józefa Jasińskiego i M. Wąsowicz - Sopotkowiec.

SALON GARLINSKIEGO: Wystawa szkiców Ireny Lorentowicz-Karwowskiej, Feliksa Topolskiego i Aleksandra Żywa.

MUZEUM NARODOWE (Podwale 15/17): W wtorek malarstwo polskie, w czwartek — obce; Al. 3 Maja 13/15: W środy, piątki, soboty, niedziele — wystawa sztuki zdobniczej.

S. i M.: (X. wystawa zbiorowa). Malarstwo: Czyżewski, Eljowicz, Groński, John, Mieszkowski, Polanski, Strykowski, Teodorowicz-Karwowska, Tomorowicz, Grafika: Chrostowski, Czerwinski, Krasnodębska-Gardowska, Tom. Wąsowicz, Rzeźby: Strykowski, Rzecki.

KONCERTY

S. i M. (Królewska 11). Od godz. 20.30 — p. Elektorowicz (śpiew i fort.).

KINA

ADRIA: „Świat należy do Ciebie”. AMOR: „Biały wódz”, „Na skraju Sahary”.

ANILINEA: „Brat diabła” i „Księżna Łowicka”. APOLLO: „Csibi”.

ATLANTIC: „Ianczuga Wenus”. AS: „Zamarle echo” i „Zdradziwe strzaly”.

BAJKA: „Banda Bubula”, „Biała trzcina”. CAPITOL: „Zdobycie cie musze” i „Legion śmierci”.

CASINO: „Bunt w Szanghaju”. „Rok 1914”, dodatki.

COLOSSEUM: „Markiza Jorisaka” i rewja.

COLOSSEUM (mała sala): „W daleki świat” i „Dole i niedole z Filpem i Plapem”.

CORSO: „Szpieg w masce”, rewja. CZARY: „Branka syna puszcy”. KRISTAL: „Moot Unson”, „Gracz w szachy”.

EUROPA: „Sekretarka osobista wychodzi zamaz”. ERA: „Krol dzentelmenow” i film polski.

FAMA: „Dziś żyjemy”. FORUM: „Pieśń nad pieśniami”. GLORIA: „Branica syna puszcy”. HELIUS: „Wyrok życia”.

KINO X: „Krol Bulwarow” i dodatki. KINO PAR. SW. ANDRZEJA: „Czterech uciekinierow” i „Szyb L. 23”.

LOS: „Pat i Patachon na pensji zenskiej”. LUX: „B-cia Karamazow” i „Biały Ślad”.

MEWA: „Serce olbrzyma”, „Panna Josseta moja żona”.

MAJESTIC: „Zemsta Dra Fu Manchu”.

MASKA: „Niewidzialny człowiek” i film polski.

MARS: „Sekret kobiety”, „Krol areny”.

MIEJSKIE: „Rewizor”. MIEJSKIE MŁODZIEŻY: „Rewizor”.

NOWA TOMBOLA: „Zaiedwie wczoraj”, dod.

NOWY SPLENDID: „Gehenna kobiety”, „Kawiarenka”.

OKO FRASKIE: „Kobieta i bestia”.

PAN: „Ostatni Ataman Annienkow”.

PETIT TRIANON: „Jaka mnie pragniesz”, „Szpieg w masce”.

PROMIEN: „Tajemnica Sekwany”, „Dziś Poia”.

PRAGA: „Oblawa”, „Baraout”.

RAJ: „Każdemu wolno kochać”, „Pod samowarem”.

ROXY: „Prywatne życie Henryka VIII”.

RIVIERA: „Wiktorja i jej huzar” oraz „Palac na kolkach”.

STYLLOWY: „Królowa Krystyna”. ŚWIATOWID: „Bokser i Dama”.

SOKOL: „Kobieta, szpieg” oraz „Jak zdobyć meczyste”.

STAROMIEJSKIE: „W pogoni za djamentem”, „Glos pustyni”.

TON: „A. L. 14 zatonela”. UCIECHA: „Zgubny czar”.

UNJA: „Bunt młodzieży” i rewja. VARIETE KINO (w gm. Cirkus): „Port San Diego” i atrakcje.

Pełna tabela loterii

7-my dzień ciągnięcia IV-ej klasy

I i II ciągnięcie
Główne wygrane

10.000 zł. 53688 157179.	
Po 5.000 zł. Nr.: 82142 101825	
115172 133999.	
Po 2.000 zł. Nr.: 12200 14016	
30343 48808 57845 62353 79555	
80352 161691 163629 166554 166885	
169310.	
Po 1.000 zł. Nr.: 1426 5229 6630	
18395 21236 21650 32770 33991 35145	
35193 39283 46793 56410 68708 75736	
76707 78409 80489 81363 81894 97482	
100244 105105 107224 109680 111457	
112283 117451 123112 152674 158532	

Stawki

163 394 411 86 92 555 616 84 90	
1130 209 362 438 519 670 98 877	
990 2203 374 452 560 634 95 653 821	
41 3041 295 327 436 534 99 618 79	
739 97 972 91 97 5216 528 58 605 882	
936 97 6061 198 257 464 654 753 75	
931 87 904 45 22 57 67 7027 58 75	
107 214 612 55 711 828 81 926 39	
8078 108 74 216 35 351 62 99 549	
657 85 826 56 900 9102 61 375 464	
558 799 848 929	

10068 149 67 93 214 81 366 463	
723 41 892 918 11028 37 76 183 79	
365 411 886 612 68 70 832 981 12016	
47 123 271 350 59 557 682 74 705	
71 850 53 65 92 928 13051 75 254 715	
78 99 809 14145 55 438 545 690 947	
15085 414 54 583 724 885 902 16002	
5 53 175 327 510 45 668 700 813	
17169 428 522 289 625 97 758 18012	
16 55 173 342 89 511 28 79 646	
19081 157 68 214 32 267 659 836	
928	

20176 462 902 97 21033 111 375	
573 748 867 947 22134 83 236 330	
424 537 680 65 806 44 23190 95 257	
332 548 957 24006 105 86 245 330	
409 524 74 651 93 749 85 924 25277	
305 91 453 88 612 772 842 906 26158	
295 339 488 681 912 92 27011 110	
507 28 71 894 901 66 28206 321 619	
58 988 29118 21 93 253 55 82 301	
502 9 616 18 39 57 756 800 863	
30118 54 395 411 97 582 31059 644	
663 924 37 32117 278 415 531 640	
836 992 33026 62 113 215 451 78 597	
756 839 34071 115 30 48 2209 35 84	
854 430 522 647 54 838 58 941 36135	
55 76 252 357 83 512 49 697 823	
36088 136 35 272 878 83 457 506 68	
718 807 933 37001 114 247 516 828	
928	

38504 92 732 928 56 39062 65 77	
247 46 91 357 496 501 98 786 897 929	
38 78 89 40138 79 531 940 41026 169	
394 763 941 99 44002 13 164 280 378	
530 58 689 780 820 86 90 905 7 43054	
76 120 38 267 31 454 98 539 55 81 663	
64 941 44112 245 333 439 39 535 607	
38 788 831 67 941 98 45007 143 254	
506 48 467 610 12 705 63 840 95 940	
47 93 46007 45 77 460 567 83 634 39	
728 29 74 47000 155 47 212 401 571	
534 48136 97 360 420 75 538 624 705	
95 854 902 49019 30 56 136 58 319 74	
405 591 693 846 906 89.	

50244 22 384 543 737 44 829 48 917	
75 51001 119 96 202 83 97 373 80 465	
754 52065 81 122 315 461 505 847 993	
53132 295 525 731 923 47 54017 37	
61 100 30 229 532 66 605 17 84 730	
31 891 96 918 34 93 55019 132 215 18	
30 56 324 419 64 99 721 805 38 56218	
423 67 859 84 925 57026 97 107 247	
762 921 58072 332 411 23 39 735 66	
59136 245 84 90 455 570 84 677 746	
829.	

60198 370 420 536 66 86 649 89 94	
709 17 65 91 61001 139 372 575 722	
807 953 62194 363 85 644 769 889	
63033 216 93 331 416 59 649 68 95 941	
64029 262 92 303 50 532 672 734 49	
867 934 65016 52 260 306 67 778 985	
66021 60 202 64 8 7073 274 360 79 445	
585 714 897 68003 100 272 515 32 81	
658 726 805 98 953 83 69024 76 239	
412 523 87 648 98 831 58 917 47.	

70060 90 297 420 93 528 630 915 88	
71038 59 92 132 360 76 512 25 66 73	
630 796 72111 25 30 89 352 534 83 616	
55 740 926 73170 85 285 356 402 77	
99 550 685 754 800 5 45 919 68 74047	
66 124 57 265 77 355 408 36 998 75008	
94 237 317 422 48 545 668 755 899	
944 76152 200 16 624 44 46 769 848	
77035 121 25 260 427 85 591 78091 93	
194 312 81 469 686 722 23 911 79092	
688 893 984.	

80044 80 106 55 246 349 484 81120	
55 297 736 880 82118 35 64 512 677	
744 83005 113 31 40 213 16 483 545	

62 732 854 927 38 83 84000 12 72 174	
413 610 794 825 75 921 33 77 85061	
173 204 301 484 551 64 631 61 835 92	
919 83 86043 53 60 65 431 526 31 628	
948 87002 124 91 315 407 30 57 554	
739 860 88102 17 83 213 49 428 627	
710 881 89098 136 54 244 84 351 521	
646 94 967 83 90331 420 93 557 692	
777 853 909 91053 407 64 684 782	
92060 82 197 237 428 69 547 712 878	
917 42 65 93064 141 74 341 68 755	
75 805 909 94046 103 48 206 71 412	
696 896 915.	

95058 99 480 600 978 77 96222 320	
500 72 871 979 97243 347 485 93 581	
638 938 98054 173 296 438 41 53 67	
680 81 687 96 720 858 901 99046 146	
235 983 538 52 658 848 935 74.	

100017 31 145 272 396 487 570 716	
30 800 29 901 101062 170 282 461	
79 540 638 823 933 88 102011 182 92	
93 245 66 408 57 108362 87 571 709	
909 94 104149 222 37 302 417 59 576	
945 83 711 981 105089 168 254 529	
902 84 106023 99 220 859 96 415 50	
62 644 768 107076 141 68 476 561	
769 937 74 79 108089 247 332 432 42	
58096 613 784 39 839 56 109006 25 66	
154 468 541 74 753 94 809 94.	

110009 66 80 281 95 307 29 44 94	
793 96 976 89 11107 66 72 364 408	
48 521 22 79 600 93 789 874 85 939	
112216 70 338 42 400 530 622 35 72	
764 928 113061 79 175 205 22 59 528	
481 553 70 602 31 700 6 849 98 988	
114082 116 365 451 63 502 638 74	
797 875 115110 305 546 98 707 27	
89 848 96 941 116339 48 454 632 78	
83 772 89 90 850 63 117059 301 59	
493 540 70 74 682 800 118022 97 156	
288 404 787 886 961 119142 73 302	
16 95 606 740 99 810.	

120926 466 566 738 825 27 993 95	
121017 164 76 233 332 95 958 659	
894 910 58 62 122125 35 60 565 650	
72 96 743 816 939 123422 573 84 662	
756 805 905 488 124303 8 507 608 770	
538 66 95 901 125088 98 10 738 225	
26 343 429 651 67 938 126076 173	
365 519 21 607 709 868 910 127098	
229 43 580 661 90 882 128041 129 65	
271 601 16 728 95 900 129053 145 242	
95 843 52 406 64 649 58 858 941.	

130050 74 231 383 499 131008 190	
549 756 986 132003 6 32 48 57 115	
130 458 73 89 586 929 64 133041 249	
359 426 47 713 55 85 985 134040 72	
409 85 542 608 29 42 95 521 60	
135079 90 119 226 327 454 526 78	
347 84 891 136046 73 151 52 90 878	
479 84 530 40 76 81 631 38 760 61	
949 187210 301 16 23 412 24 25 566	
742 51 69 919 74 138143 59 87 241	
607 75 79 750 961 139168 340 457 886	
57 958.	

949	137210	301	16	23	412	24	25	56
742	51	69	917	74	138143	59	87	24
607	75	79	750	961	139168	340	457	88
57	958.							
140010	39	77	92	218	350	80	569	72
965	141237	381	481	661	67	85	943	5
95	142073	126	63	299	511	23	45	689
802	9	960	143054	153	223	432	51	644
57	882	996	144057	141	45	46	67	357
546	688	790	868	146011	21	215	40	
481	548	96	715	990	146061	346	482	
547	642	767	824	32	58	979	147282	310
37	5							

Elektryczny konsul

Jak się powodzi awanturnikom w Szanghaju

Francusko-żydowski pisarz Dekobra bawi obecnie w Chinach. Nadesłał on do Journalu szereg barwnych korespondencji, z których jedna zasługuje na uwagę. Opisuje on w niej dzieje pewnego konsula małej południowej amerykańskiej republiki, który zdołał w Szanghaju i okolicy sławę wątpliwej wartości. Jest to jedna z owych „stawiskad”, które rozwijają się w krajach europejskich, a także i — z największym powodzeniem — w krajach egzotycznych, które są zbiorowiskiem najróżnorodniejszych elementów.

Konsul ów, nazwiskiem Palma otrzymał obecnie rozkaz opuszczenia Szanghaju. Dekobra dowiedział się o tem w dniu, w którym chciał mu złożyć wizytę.

Na Bubbling Wells road wznosi się zgrabna trzypiętrowa willa. Na czarnej tabliczce mienia się złote litery C. S. C. Coronada Steamship Co., bo pan konsul odnajdł pierwsze piętro chińskim armatorom,

— Pukamy do drzwi — pisze Dekobra — po długiej chwili otwierają się drzwi i na progu staje metys, pół Chińczyk, pół Portugalczyk. Zwraca się do nas w języku angielskim. Powiada, że konsul jest nieobecny. Zdarzyła mu się katastrofa. Wzewano go niespodziewanie do kraju.

Metys na widok towarzyszącego Dekobrze znajomego Chińczyka rozpromienił się i zaprosił obydwu panów do salonu, poczem wyjął im tajemnicę konsula. Zresztą nie tai swej dla niego sympatii.

— Pan La Palma miał złote serce. Nie ma chyba na świecie dyplomaty równie uczynnego i życzliwego. Nie zliczyłbym na palcach tych wszystkich ludzi, którzy korzystali z jego usług. Zwłaszcza w dziedzinie paszportowej. Szanghaj ma przydomk „miasta zaginionych”. Zaginięni obywatele, to są ci którzy wyjechali z ojczyzny i zapomnieli zostawić adresu. Można przecież — nie będąc kryminalistą — pożądać zmiany. Czasami człowiek z tych czy innych względów musi zmienić miejsce pobytu.

Jak się zaczęła karjera osobliwego konsula? Pewien Holender obarczony zazdrośną żoną, która chciała go „na złość” zrujnować, postanowił zmienić obywatelstwo. Zwrócił się do La Palma z prośbą wyrobienia mu paszportu, za cenę pięciu tysięcy dolarów. Gotówką. Holender tak bardzo nalegał, na konsula, że ten nie miał

serca mu odmówić. No, a potem przyszli nowi klienci, w rodzaju Holendra. Pan Palma nikomu nie odmawiał pomocy. Trudno — trzeba mieć litość dla bliźnich... — Czy wszyscy płacili po pięć tysięcy?

— Niektórzy ofiarowywali co mogli, tysiąc, dwa tysiące — takich wyrzucało się za drzwi, no bo nie można robić obraźliwych propozycji przedstawicielowi republiki. Poza tem konsul zajmował się energicznie rozwijaniem propagandy, na rzecz swego kraju. Każdemu obywatelowi przybywającemu na Wschód wręczał broszury propagandowe.

— Dlaczegoż w takim razie rząd go odwołał? — przecież Palma był cennym nabytkiem w dyplomacji.

Metys zniżył głos i potrząsnął głową:

— Niestety, zdarzyło się coś innego, co spowodowało interwencję władz koncesji międzynarodowej. Może panowie pójdą ze mną na trzecie piętro, to coś pokażę.

— W apartamentach prywatnych konsula?

— Tak. Pójdziemy tam bocznymi schodkami, bo od frontu pełni wartę detektyw. Nie puściłby nas na górę.

Na górę, w wielkim salonie panuje nieopisany nieład. Po środku stoł stół przykryty zielonym sukniem. Młody urzędnik podnosi gestem pielegniarza odsłaniającego nieboszczyka — zielone sukno i pokazuje nam ruletę z dwiema tablicami.

— Oto co zgubiło pana Palma. Pan konsul lubi pasjami grać w karty i ruletkę, otóż zwrócił się do niego znajomy Chińczyk, szalenie bogaty człowiek z propozycją wspólnego eksploataowania domu gry. W koncesji francuskiej nie udało się założyć takiego interesu. Tam nie ma żartów z policją. Ale dom konsula dalekiej republiki korzysta z prawa eksteritorialności. Wydał się więc najodpowiedniejszym miejscem dla poczynania businessmenów chińskich. Postanowiono założyć dyskretny dom gry. Pan Palma spoczątku odrzucił ofertę, ale Chińczyk wzruszył go swą szlachetnością. Obiecał mu mianowicie, że rok rocznie będzie wpłacał sto dolarów na instytucję filantropijną, prowadzoną przez konsula. Pan Palma zgodził się wobec tego na wszystko.

— Czy sam na tem nie nie zarabiał?

— Troszeczkę... Otrzymywał za

każdy wieczór sto dolarów i trzydzieści procent od zysków.

— To bardzo dużo,

— Musiał się zgodzić. Chińczyk zagroził mu, że w razie odmowy nie będzie dawać umówionych stu dolarów na cele społeczne...

— Więc pan Palma poświęcił się?

— No tak. Poświęcił się znowu. Wszystko szło jaknajlepiej przez kilka miesięcy. Niestety pewnego wieczora wybuchł skandal. Pewien inżynier z Kanady siedzący blisko krupjera przegrał półtora tysiąca dolarów. Chciał na pociechę wypić w bufecie szklankę whisky. Tymczasem, gdy poruszył się na krześle, okazało się, że nie może wstać. Pan mnie rozumie?

— Co się stało? Zachorował na serce? Może umarł?

— Nie. Mówię przecież wyraźnie, nie mógł wstać. Naprawdę wysłał się i szarpał. Ani rusz. Otóż ten inżynier miał podkute goździkami buty. Lewa podeszewa dotknęła magnesu, ukrytego pod stołem i przyciągającego kulki rulety, zależnie od kaprysu krupjera. Kanadyjczyk był inżynierem elektrotechnikiem. Wnet się zorientował w czem rzecz. Rozsznurował but i wysunął z niego nogę, ale zaraz dał znać komu należy co się dzieje. No i rozprawił się na miejscu z Chińczykiem. Kanadyjski herkules wyrzucił w zęby Chińczyka — wybijając mu trzy przednie zęby (jeden wpadł do rulety, drugi w dekolt rosyjskiej tancerki). Wywiązała się ogólna bijatyka. Goście zerwali się z krzeseł i zaczęli tłuc krupjerów. Konsul musiał uciec przez okienko, w łazience. Nazajutrz cisza. Prasa stołeczna nie pisała ani słowa, ale pewien chiński brukowiec zamieścił wyśmiewającą wzmiankę: p. t., „Magnetyzm i dyplomacja”.

„Od kilku dni krąży wieści o niezwyklej przygodzie, jaka spotkała pewnego dyplomata, który grając w ruletkę posyłał tak potężne fale elektro-magnetyczne, że ruleta staje się ich posłusznym narzędziem. Jeżeli dyplomata, ów istotnie posiada taką tajemną moc, to niechybnie przeniesie się on niebawem do Monako, gdzie będzie mógł z wielkim powodzeniem rozwijać swoje konsularne talenty”.

Urzędnik metys westchnął ciężko, a zakrywając zielonym sukniem metalową ruletkę dodał:

— Domyślacie się panowie, jak to się wszystko skończyło. Minister Spraw Zagranicznych Republiki reprezentowanej przez La Palma został poinformowany przez kogo należy i niebawem wezwął do centrali pana konsula. Zanotowaliśmy tedy w Szanghaju nowego „zaginionego”.

W rezultacie wiele się zmieniło wskutek wyjazdu konsula. Na statkach korsarskich przestanie powiewać sztandar jego kraju, „heimatlos” i zaginięni nie będą mieli do kogo się zwracać o pomoc, a biedne dzieci z przytułków zubożeją o sto dolarów.

Nawet jeżeli nam przysłał nowego konsula, to nie będzie to samo.

— Czy pan tak bardzo lubił pana La Palma?

Młody metys przycisnął serce dłonią i odparł z usiesieniem:

— Kochałem go, jak ojca. Bo przy nim otrzymałem czterdzieści dolarów od każdego paszportu, a trzy procent od ruletki...

Pierwszy obóz pracy w Czechosłowacji

W Czechosłowacji utworzono został pierwszy obóz pracy. Jest to obóz próbny. Praca rozpoczęta zostanie 22 maja.

Ministerstwo Opieki Społecznej wydało regulamin dla obozu pracy, przeznaczony dla bezrobotnej młodzieży. Regulamin ten obowiązuje każdego i każdy członek obozu musi go podpisać. Wstęp do obozu jest ochotniczy. Zgłaszać się mogą bezrobotni od 18 do 24 roku życia. Młodsi mogą być przyjęci tylko wtedy, jeżeli ich stan zdrowia na to pozwala.

Zgłoszenie potwierdza lekarz powiatowy, który wydaje również opinię o stanie zdrowia zgłaszającego się. Zgłoszenie może być odrzucone bez podania powodu. Najpotrzebniejszą bielizną i ubranie każdy musi przynieść z sobą, resztę otrzyma na miejscu w obozie. Prócz tego każdy dostanie w obozie jedzenie, mieszkanie i 40 halerzy za każdą godzinę pracy.

Obóz można opuścić po uprzednim jednogodzinowym wypowiedzeniu. Termin ten nie obowiązuje, jeżeli członek tymczasem uzyskał inną pracę lub posadę. Każdy członek ubezpieczony jest na wypadek choroby i nieszczęśliwego wypadku. Pracę codzienną poprzedza pół go-

Włosi Zaciskają pasa...

W dalszym ciągu swego reportażu z Włoch — Recouly opisuje w ostatnim „Gringoire” nastroje kryzysowe, panujące w wielkich miastach faszystowskich Włoch.

Przemysłowcy i kupcy dotknięci są kryzysem, a większość banków i przedsiębiorstw korzysta musi z subwencji rządowych. Wiele właścicieli ziemscy nie daliby sobie rady bez pomocy rządu, który chętnie udziela im pożyczek. Dzisiejsze Włochy sprawiają wrażenie olbrzymiego kolektywu, gdzie interesy prywatne uwzględniane są o tyle tylko, o ile nie są sprzeczne z interesem ogółu.

Wszyscy są niezmężni — nikt nie jest milionerem. Każdy zaciska pasa. A jednak w sumie wytwarza to nastrój powszechnego dobrobytu. Państwo włoskie nie waha się dzisiaj angażować w śmiecie i kosztowne imprezy, podejmując się zadań, które w niedawnym kraju zdawałyby się przerastać siły płatnicze całego kraju.

Kilka lat temu obciążono pobory urzędników o dwanaście procent. A przecież byli oni wynagradzani nadzwyczaj skromnie. Wyższy urzędnik

ministerjalny pobierał 1800 lirów miesięcznie (750 zł.).

Włosi są z natury powściągliwi i oszczędni. Stanowi to ich siłę. Obywają się małym, odżywiają się skromnie, są częstokroć jaroskami. Służba domowa, robotnicy, wieśniacy jedzą tylko jarzyny i owoce, jeżeli piją — to najtańsze wino, nie wyrzucają pieniędzy na wódkę. Zresztą życie we Włoszech jest tanie, gdyż rząd tępi plagę pośredników i kontroluje ceny. Na targach działa specjalny urzędnik, który ma za zadanie „kierować” gospodnie od tych kupców, którzy sprzedają tańszy towar. Podpowiadają im, gdzie danego dnia można nabyć smacznych, a tanich ryb i t. p. We Włoszech faszystowskich nie ma życia nad stan. Na ulicach uderza niała ilość samochodów prywatnych. Nawet w niedzielę, na drodze, wiedzącej do modnych miejscowości Ostii, Tivoli, rzadko się spotyka piękne limuzyny.

Życie noce zamiera. Amatorzy dancingów i barów powinni przenieść się gdzieś indziej. Rzym nie jest miastem niebieskich ptaków i łazików. Mussolini kładzie się spać bardzo wcześnie i stara się zaszczyć ten zdrowy zwyczaj obywatelom włoskim. W Rzymie funkcjonuje jeden większy i efektywny dancing. Musi on starczyć dla miliona obywateli. Dyktator zabronił jednak swojej córce, która podeszała pobytu w Szanghaju (z mężem dyplomata) zapalić się do nocego życia — bywania w tym dancingu. Faszyzm jest pełen powagi. Przypomina nieco okres purytanizmu. Dzisiejsze Włochy nie są krajem, gdzie się można zabawić. Zresztą wpływa na to i kryzys. Bogacze potracili fortuny, a ogół obywateli płaci olbrzymie podatki i daniny państwowe. Płaci jednak bez szemrania, bo wie, że pieniądze te pójdą na realizację wspaniałych i godnych poparcia planów Mussoliniego.

A propos

Kaligrafia

Szanowny Panie Very.

Ponieważ porusza Pan w swych felietonach różne tematy, wymagające satyrycznego oświecenia, proponuję Panu dotknąć kwestji podręczników kaligraficznych dla naszej młodzieży. Jest to rzecz, o której, jak powiadali Rzymianie, difficile est satirari non scribere.

Rozumiem, że dziecku, które umie zaledwie kilka liter, można kazać przepisywać bezustanku „Baba ma

bat — bat na babę — tata da raka — baba ma raka dla taty” itd. Ale zupełnie nie rozumiem, dlaczego każe się pisać różne bzdury dzieciakom, które już znają wszystkie litery?

Przecież możnaby układać zdania z sensem. To już nie nie kosztuje. Tymczasem, układa się bajdy, które tylko ośmieszają całą lekce w oczach dziecka. W jednym takim elementarzu kaligraficznym wyczytałem zdanie:

— Orkiestra idzie do magla.

Otóż napozór jest w tem sens. Ale, proszę wnyślić się tylko w tę wiadomość. I wtedy człowiek odrazu dochodzi do kwestji: poco? Poco orkiestra idzie do magla? Co, do sfu diabłów, orkiestra ma do roboty w maglu? Czy magiel jest odpowiednim miejscem dla orkiestry? Przecież orkiestra, która by szła in grono do magla, musiałaby się składać z samych idiotów!

Sądzę więc, że nasze władze, nadzorujące dziedzinę elementary kaligraficznego, mogłyby zwrócić uwagę na poruszoną przeze mnie kwestję. Racz przyjąć, Szanowny Panie Very etc. etc. etc.

(D. c. n.).

(przepisał) Very.

Pearl S. Buck

SYNOWIE

Powieść

Posuwano się wolno, ale wytrwale, zatrzymując się od czasu do czasu, gdy tego zażądał Wang. Żołnierze pełni byli ochoty i animuszu, gdyż wiele sobie po młodym wodzu obiecywali. Wang Tygrys również był z nich zadowolony i przysięgał sobie, że ich nie zawiedzie, a gdy zostanie potężnym władcą — to każdego z wiernych towarzyszy broni wywyższy i wzbogaci. Przeglądał się im i myślał sobie, że mu zaufali, jak dzieci, a serce jego wezbrało czułością. Pozwalał więc im niekiedy dłużej odpoczywać. Rzucali się wówczas na murawę, albo wylęgali się w cieniu jałowców, sadzonych między mogiłami.

Mineło dwadzieścia nocy. Za dnia wypoczywano we wsiach, wyznaczonych przez wodza. Lecz przed każdym takim popasem Wang Tygrys wywadywał się pilnie kto jest władcą danej prowincji, a na pytanie skąd przybywa — miał zawsze tę samą stereotypową odpowiedź.

Jednakże mieszkający wioskami na widok przybyszów zaczęli lamentować, nikt bowiem nie wiedział, jak długo będą popasać, co zechcą jeść i czy nie są lasi na kobiety. Ale Wang Tygrys miał nadbytek wzniosły cel przed sobą, aby zaprzętać sobie myśli kobietami. Trzymał krótko swoich ludzi, i gniewał się, gdy dostrzegał w ich oczach pożądliwe błyski.

— Nie jesteście rozbójnikami — powiedział do nich — nie jestem wodzem rzeźmieszków. Prosta droga da-

42) żyć będziemy do celu, zwyciężać szlachetnym orężem i uczciwymi sposobami. Nie pozwolę wam trudnić się łupiestwem. Jeżeli czegoś potrzebujecie, to kupujcie, a ja za was zapłacę. Żołd otrzymywać będziecie, co miesiąc. Nie wolno wam jednak zaczepiać kobiet, oprócz tych które sprzedają się mężczyznom. Strzeżcie się jednak tych, co się sprzedają za tanie pieniądze, bo noszą w sobie truciznę i śmierć. Trzymajcie się od nich zdaleka. A jeśli usłyszycie, że któryś z was zgwałcił czyjąś żonę lub córkę dziewczę — zabiję go własnoręcznie.

Ileokroć Wang Tygrys przemawiał w ten sposób żołnierze przystawali i słuchali go uważnie, gdyż zdawali sobie sprawę, że przy całej swej dobroci dowódca ich nie zawahałby się zabić człowieka, któryby mu się sprzeciwił. Młodzi mężczyźni nie taili zachwytu i wykrzykiwali z zapałem: Tygrys!... Czarnobrewy Tygrys!...

Jeżeli byli tacy, którzy nie czuli do Wanga afektu, to się nie przyznawali do tego.

Wang Tygrys postanowił osiąść w okolicy niezbyt oddalonej od rodzinnej wsi, chciał bowiem być bliżej braci, którzy zarządzali jego majątkiem. Zanim będzie w stanie nakładać na podbitą ludność podatki musi czerpać z domu dochody, a przebywając w sąsiedztwie braci, nie obawia się, że srebro dźwiganą przez Zajączka Wargę stanie się łupem rabusiów, grasujących po drogach. Poza tem, gdyby miało mu się przytrafić coś złego gdyby Niebiosia odwróciły się od niego, mógłby ukryć się wśród swoich, gdyż miał liczną i zamożną rodzinę pod skrzydłem której czuł się bezpiecznie. Kierował więc swe kroki ku miastu, w którym mieszkali jego bracia.

Lecz w wilgę dnia, w którym mieli stanąć pod murami miasta żołnierze zaczęli jakoś mitrzyć, a jeden z nich jął utyskiwać i narzekać:

— Ja tam znam lepsze rzeczy, niż sława. Nie wiem

czyśmy mądrze zrobili, przystając do tak srogiego wodza...

A inny odezwał się po chwili:

— Wolalbym mieć mniej jedzenia, a móc wyspać się porządnie i nie męczyć nóg ciągłym marszem...

Ludzie Wanga byli istotnie zmęczeni, gdyż odwykli od forsownych marszów. Stary generał prowadził żywot gnuśny i ospały, a ta jego gnuśność udzieliła się żołnierzom. Wang Tygrys zdawał sobie sprawę, że na prostaków trudno liczyć, są bowiem zmienni i niestali, więc zaklął po cichu, iż oto teraz, gdy są bliscy celu zaczyna się sarkac i narzekać. Cieszył się tak bardzo na myśl, że wraca w swoje strony, z takim smakiem jadł twardy, dobrze wypieczony chleb, wciągał w płuca mocny zapach czosnku, więc w końcu zapomniiał, iż dla jego ludzi wszystko to jest nowością, niekoniecznie pociągającą. Jedyny jego powiernik wyznał mu w tajemnicy podczas nocnego postoju, że wartoby pozwolić żołnierzom wypocząć ze trzy dni i obdarować ich srebrem.

Wang Tygrys zerwał się na równe nogi i krzyknął:

— Pokaż mi tego, co się skarży na zmęczenie, a wpakuję mu kulę w plecy.

Wówczas człowiek z zajęczką wargą odcignął Wanga na stronę i jął mówić uspakajającym tonem:

— Kapitanie, tak mówić nie należy. Nie gniewaj się. Żołnierze twoi są silni, ale serca mają dziecięce, zdolni są do wielkich wysiłków, muszą jednak otrzymać wzmian jakąś nagrodę. Wystarczy im dodatkowa potrawa mięsna, albo dzbanek wina, albo jednodniowy urlop. Łatwo ich zadowolnić, ale też łatwo zasmucić. Dusze ich nie mają otwartych oczów, jak twoja dusza — kapitanie, Nie mają też twego rozumu, myśli ich sięgają najwyżej dnia jutrzejszego.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefon 6.66.99 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 6.66.62 (dział polityczny i ekonomiczny); 6.66.69 (dział miejski i liter.-art.); 6.66.59 (miedzynastowy). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 11—12.

ADMINISTRACJA: Warszawa, 7goda 1. Telefon: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.

PRZEDTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 186.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa — zł. 4.50 miesięcznie. Konto czekowe P. K. O. Nr. 13550.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalat): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł., lektarskie — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Dobrotę po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieszyński.